

Državljan Slovenije in država Slovenije

Obstaja splošno pričakovanje, da je smisel in bistvo vsake države - in zakaj bi bila Slovenija izjema - da mora ščititi in varovati svoje državljane. Če država ne varuje in ne dela v korist svojih državljanov, potem izgubi verodostojnost, čez nekaj časa lahko celo propade ali pa zaide v avtokratsko vladavino. Lep primer je bivša Jugoslavija, ko je bil obstoj in oblast politične elite pomembnejši, kot pa demokratične pravice in ekonomsko blagostanje državljanov.

Kakor koli nam je ravnanje našega občana Joška Jorasa blizu ali ne, če se z njim strinjamo ali smo ravnodušni, pa nam nekako ne more biti vseeno, da se država Slovenija obnaša dilemantsko, ravnodušno in predvsem, da ne varuje svojih državljanov pred represijo druge države. Joško Joras je slovenski državljan, njegova hiša je na slovenskem ozemlju - ne glede na to, da si ta del ozemlja lasti tudi sosednja Hrvaška -, od nekdaj je v katastrskem območju Slovenije, zemljiško-knjižno oziroma civilno jurisdikcijo je (ali jo še?) izvaja sodišče v Piranu, njegova hiša je vpisana v upravno-pravno pristojnost piranske občine. Prav zato je Joras lahko od piranskih občanov izvoljen svetnik v svetu občine Piran. Argument, ki kaže nasprotno, pa je, da je Slovenija napravila mejni prehod pred zaselkom, kjer je Jorasova hiša in dejansko oblast od mejnega prehoda dalje, hote prepustila sosednji državi. Ta spodrseljaj bo Slovenija težko popravila, če ni to celo nemogoče. Slovenska država bi morala (kajpak v dogovoru s Hrvaško), vsaj dokler meja ne bo sporazumno in dokončno določena - prebivalcem s tega "nikogaršnjega" območja, določiti poseben, privilegiran status, ki bi pomenil najmanj takšen obseg državljanjskih pravic, kot ga imajo ostali prebivalci Slovenije z dodatno imuniteto pred posegi sosednje države (kot nekoč po 2. sv. Vojni cona A in cona B med Italijo in takratno Jugoslavijo). Vendar očitno ne Slovenija, ne Hrvaška nista dorasli oziroma sposobni rešiti tega vprašanja na civiliziran način.

Zaradi tega si sosednja država lahko dovoli kriminalna dejanja in nagovori pijane umaške ribiče, da vdrejo v hišo Joška Jorasa, mu grozijo, ter snamejo slovensko zastavo s pročelja njegove hiše. Potem pa hrvaški sodnik za prekrške izda neverjetno odredbo, ki hrvaško policijo pooblašča, da v obdobju dveh let lahko nemoteno po lastni presoji vdira in pregleduje Jorasovo hišo. Kar je skregano z elementarnimi načeli pravne in civilizirane države. Hrvaška država očitno ne samo, da ne spoštuje zasebne lastnine in osebnega dostojanstva, pač pa tolerira nasilje. Ko to še ni dovolj, si dovoli odrediti 30 dnevni zapor, kot kazen za nazaj in zastraševanje za bodoče. Slovenska država - namesto, da bi svojega državljana zaščitila pred takšno represijo in ustrahovanjem - ravna kot noj, ki tišči glavo v pesek. Zunanji minister Dimitrij Rupel, priložnostni prebivalec občine Piran (ob četrletjih, ko potrebuje volilno bazo) klečepazi pred Hrvaško ter ji ponižno ponuja strateško zavezništvo in pomoč, obnaša se torej med vrsticami nekako tako kot, da niti ni tako slabo, ker so sosedi malce utišali "škastle razbijajočega" Jorasa. Predsednik vlade Janez Drnovšek se sestaja z neverdostojnim predsednikom hrvaške vlade Ivico Račanom, medtem ko hrvaška država ponižuje slovenske državljane. Ob takih okoliščinah se običajno dogovorjeni državniški sestanki odpovedujejo, ne pa dogovarjajo. Koga pa bo ščitila slovenska država, če ne lastnih državljanov? Kaj nam pomaga strateško zavezništvo, ko pa umaški ribiči nekaznovano vdirajo v hiše slovenskih državljanov? Kaj nam pomagajo sestanki in skupno smehljanje vladnih in ministrskih uradnikov, ko pa Hrvati pred očmi slovenske javnosti ugrabijo in zapirajo slovenske državljane?

Če bo slovenska država tako nadaljevala, bo kmalu izgubila ne samo verodostojnosti, pač pa bo končala tam kot bivša Jugoslavija - na smetišču zgodovine.

Marko Zorman

Obnova piranske palače Trevisini gre h koncu. Pogled nanjo je veselje za oko in dušo. Upamo, da bodo študentje Gea College, ki je kupila in obnovila stavbo, staremu mestu prinesli novega poleta in življenja.

IZ VSEBINE:

- ☞ **Meje v glavah**
- ☞ **Vrnitev h koreninam: Obuditi zdraviliški turizem**
- ☞ **Naš pogovor z Joškom Jorasom (predem so gaa zaprli)**
- ☞ **Predkapitalizem**
- ☞ **O bogatih Portorožanih**
- ☞ **Portoroško poletje 2002**
- ☞ **Ne zamudite piranskega XXXVII. Ex-tempore**

Meje v glavah

Zadnje čase vse bolj butamo z glavo v ograje, v meje. Meja je veliko: so take v znanju, v duhovnosti, kulturi, morali... Ampak najbolj vidne so politične meje in najlažje se repenčimo zaradi njih. Zelo so nazorne in zato najprimernejše, da predstavljajo kar vse vrste naših meja ali omejenosti.

Kaj nam je Slovence? Sami sebi smo največji sovražniki. Je mar potrebno, da se nogometni navijači napihujejo v Trstu, da se na Koroškem bockamo s Heiderjem, kibicamo Hrvatke kot paglavci. To je uničujoče, barbarsko in brezsrčno. Sovraštvo vodi človeka v bolezen in smrt, ljubezen v zdravje in življenje. Enako velja za narod.

Medtem ko se piranski in umaški ribiči podijo za jato sardelic v Piranskem zalivu, piranski politik navija slovensko himno (Ne vrag, le sosed bo mejak...) hrvaškim carinikom na uho in politiki proučujejo zemljevide in si pisarijo, potekajo v Istri kulturne prireditve, ki privabijo ljudi z vseh politično scefrenih koščkov zemlje. V njihovih glavah ni meje, niso o-mejeni. Čez uradno mejo stopajo kot čez domači prag. Da pozdravijo soseda, v prijatni družbi preživijo večer, se navdihujejo ob glasbi in drugačnih kulturnih dobrotah. Letošnjega maja je tako v Umagu, Kopru in Trstu potekal simpozij posvečen pisatelju Fulviju Tomizzi.

Julija je bila v Marušičih predstavitev hrvaškega prevoda zgodb **Marka Kravosa** iz Trsta. Predstavitev knjige in nagovori politikov so potekali v treh jezikih, prehodi so bili komaj zaznavni, kot bi govoril enkrat malo z višjim glasom, drugič z nižjim. Domačini so prinesli vino in prigrizek. Bila je zanimiva družba -

kulturniki in politiki iz vseh treh držav. Počutili so se kot lastovke, ki so preletavale hrastov gaj, v katerem so se zbrali. Tako svobodne. Kajti politične meje ne veljajo za lastovke, ne za veter in oblake. Z mejami smo kaznovali sami sebe. No, ponavadi se jezimo na politike v Ljubljani, Rimu in Zagrebu. Ker oni ne vedo, kako nam grenijo življenje. Greš 20 kilometrov na sever in si na meji, 20 kilometrov

južno, si spet na meji.

Lani poleti so množice Slovencev hodile na Brione, kjer sta **Rade Serbedžija** in **Radko Polič** igrala v Shakespearovrem Kralju Learu - skupaj, dve osebi z eno dušo. Letos so tam igrali Evripidovo Medejo, **Mira Fulan** je igrala samo sebe, pregnanka s Hrvaške, Medejo, pregnano iz Korinta. Korintski kralj je bil **Boris Cavazza**. Pozimi je ščedenjski duhovnik in kulturni delavec pripravil predstavitev knji-

ge o Ščedenjskih ženskah, mladi slikar **Marko Vodopivec** je v Boljuncu pripravil razstavo svojih del. Koprčanka **Uršula Čebtron Lipovec** je julija letos na Malem Lošinju sodelovala v gledališki igri Odiseja 2002, v Umagu je na gledališkem festivalu Zlati Lev zmagala slovenska gledališka skupina, avgusta pa je bila prav tam Antična noč, odprtje razstave nakita iz rimskega obdobja, najdenega v Medulinu. Nastopila sta ljubljanska plesalca. Obiskovalci, nekateri oblečeni v rimske toge, so okušali jedi starih Rimljanov, stojnice so ponujale muzejske spominke, med drugim ponaredke starih rimskih kipov, najdenih v Dalmaciji in Istri. Slovenci najlepše preživimo dopust na modrem Jadranu, Dalmatinci nas štejejo za dobre goste...

Septembra bo že peti mednarodni orgelski festival Organum Histriae. Spet bodo zadonele stare orgle v številnih istrskih cerkvah od Svetega Vinčenata do Izole in Ricmanj nad Trstom... Ljubitelji stare glasbe bodo sledili organistom in drugim glasbenikom in doživljali lepoto glasbe, arhitekture in pokrajine.

Vselej je srečanje ljudi iz različnih vetrov prisrčno. Ob snidenju se čuti olajšanje, kot bi priplezali na isti vrh s treh različnih strani. In ob slovesu si zaželijo: "Upajmo, da bo kmalu spet priložnost, da se vidimo."

Nada Kozina

Številka/Numero 7/8 * avgust/agosto 2002 * letnik/anno XII * Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 990 * izdajatelj in ustanovitelj: KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ /COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE * Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 PORTOROŽ/ Lungomare 16, 6320 PORTOROSE * UREDNIŠTVO/ REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (gl. in odg. urednik), **Mitja JANČAR**, **Rudi MRAZ**, **Vlasta IVANIČ-TURK**, **Nada KOZINA**, **Livija SIKUR ZORMAN**, **Cesarina SMREKAR** * urejanje: **Livija SIKUR ZORMAN** * računalniški prelom: **Edi ZADNIK** * tisk/stampa **PIGRAF, d.o.o. Izola** * izhaja: mesečno * naklada/tiratura 3.000 * cena: 0 SIT. * Tel.uredništva: 05 674-09-47 ali 674-09-48 * e-mail: ks.portoroz@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Sonja POŽAR** iz Lucije, **Igor BIZJAN**, **Elizabeta FIČUR**, **Darka ČUČEK GERBEC**, **Andrej ŽNIDARČIČ**, **DR. Nikolaj KINKELA**, **Dragica MEKIŠ**, **Barbara DOBRILA**, **Elio MUSIZZA**, **Dušan PUH**, **Iztok PEČAR**, **Nevenka SEVER GAMULIN**, **Alja TASI** in še kdo.

Portorož, Ploščada Lido

- Osrednji problem politike v tej razvojni fazi je, da bi rada obvladovala medije, ki so postali edini nasprotni pol. (dr. Slavoj Žižek, med vodilnimi filozofi v Sloveniji in Evropi, če ne že tudi v svetu, v pogovoru za Sobotno prilogo dne 13.7.2002: Ameriški imperij v zatonu)

Obuditi koncept zdraviliškega turizma

Kot dolgoletni prebivalec Portoroža se marsikdaj sprašujem, kaj je s tem našim Portorožem in kakšen naj bi bil? Po stroki medicincev se vprašanja lotevam nekoliko bolj s te plat, zato ugotavljam, da je zdraviliški turizem še vedno premalo izkoriščena tržna niša.

Portorož je vsekakor nekaj posebnega. Za razliko od večineslovenskih krajev Portorož ne pripada samo nam, njegovim prebivalcem, lastijo si ga kar vsi

Slovenci - praktično vsakomur ime Portoroža vzbuja asociacije na sonce, slani okus morja, zabavo in blišč ter spomine na prijetna doživetja. Seveda takšen poseben status kraja njegovim prebivalcem prinaša marsikakšno neprijetnost, po drugi strani pa tudi mnoge prednosti in ugodnosti. Da je Portorož predvsem ali kar izključno turistični kraj, je dejstvo, ki ga ne moremo in predvsem niti ne želimo spremeniti. Kot takšen - poseben kraj oddiha in obnavljanja zdravja - je tudi nastal in se razvijal od samega začetka.

Koncept množičnega turizma se je pri nas izpel

Zato sem prepričan, da prav zdraviliška tradicija ponuja tukajšnjemu turizmu tržno nišo in specifičnost, ki mu lahko na dolgi rok zagotovi uspešnost. Morda nekoliko pristransko poudarjam zdravstveno komponento, gotovo pa je več kot dovolj racionalnih argumentov za to, da razmišljanja o bodoči podobi našega turizma navežemo na njegovo tradicijo.

Dobro je znano, kako se je godilo portoroškemu turizmu po koncu avstroogrškega obdobja.

Pod Italijo ne kaj dobro, saj so bila takrat protežirana mnoga druga italijanska obmorska letovišča. Po drugi svetovni vojni je bilo najprej obdobje sindikalnega turizma, s počitniškimi domovi v na silo preurejenih dvorcih. Avstrijci, Nemci in Italijani so spet smeli na našo obalo šele kasneje, ob koncu šestdesetih let. Tedaj se je začel vzpon turizma kot pomembne gospodarske panoge. Koncept razvoja množičnega turizma je z obsežnimi investicijami ne samo v nastanitvene zmogljivosti, pač pa tudi v infrastrukturo, ne-

dvomno prinesel veliko dobrega. Po drugi strani pa nam je tedanji nagel in vsekakor ne dovolj domišljen razvoj zapustil probleme, predvsem urbanistične, ki jih bomo lahko razrešili le z velikimi naporji. Koncept množičnega turizma pa je v Portorožu vsekakor že odigral svoje, je izpet in za prihodnost neuporaben. Poglejmo dejstva: Lepota slovenske obale je nesporna. Trezna presoja pa nam pokaže, da že bližnja hrvaška Istra nudi obiskovalcu mnogo krajinskih doživetij, ki prekašajo vse, kar je moč videti tukaj. Morska voda je v našem zalivu - tako kot v vsem plitvem območju skrajnega severnega Jadrana - daleč od bistrine, kakršno lahko najdemo že kakih 30 kilometrov južneje. Klima je pri nas resda nekoliko milejša, prijaznejša, vendar pa množični turisti ravno iščejo in želijo žgoče sonce. In končno, naš prostor je omejen in vsakršne nove zmogljivosti in s tem povezane obremenitve je treba skrbno preveriti tudi z vidika vpliva na okolje. Nadaljnji razvoj in širitev množičnega turizma torej za nas ne pride v poštev.

V Portorož da si napolnimo življenjske "baterije"

Če portoroški turizem torej ne bo množičen, bi torej moral biti kakovosten, turizem visoke kategorije, da bo omogočal obstanek in razvoj osnovne in praktično edine gospodarske panoge tega kraja. Tudi ob tej tezi je treba uporabiti zdrav skepticizem. Zato se vendarle vprašajmo: Le kaj za božjo voljo bo pritegnilo bogatega turista, da bo svojo nabito mošnjo odnesel praznit v Portorož namesto v Nico, na Capri ali na Bali. Bogatemu so namreč vsi ti kraji prav tako dosegljivi, kot naš. Kaj hitro lahko presodimo, da bo tak gost prišel k nam le izjemoma, slučajno ali po pomoti. Kako torej doseči, da bo Portorož spet mondena in splošno znana turistična destinacija, ki bi se povezovala z življenjskim slogom premožnejših slojev?

Odgovor se ponuja kar sam: odprta možnost je že omenjena tržna niša - zdraviliški turizem za kar imamo - poleg bogate tradicije - tudi danes močne osnove. Tradicija zdravljenja s slanimi kopelmi in solinskim blatom je ohranjena in nadgrajena s sodobnimi medicinskimi spoznanji v portoroških Termah in strunjanskem zdravilišču Krke. Že utečene oblike tega zdravljenja pa je mogoče še popestriti. Lahko bi - na primer uvedli kure s solinskim blatom v samih solinah. Da bi turistično revalorizirali soline, bi ne bilo težko vzpostaviti ustrezne infrastrukture. Solinske objekte bi

preuredili na primer v objekte za fango (blatne) terapije, z možnostjo, da si jih človek sam namesti na telo, kar bi že samo po sebi predstavljalo sprostitev, zabavo in atrakcijo. V same soline bi lahko umestili še objekte za terapije s slanico, inhalacije... in vse skupaj navezali na privlačno podobo solin. Zamisel razvijanja zdraviliškega turizma vključuje tudi širitev ponudbe zdraviliških storitev, na primer uvajanje specializirane diagnostike, rekonvalescentnih programov, zdravstvenega "check up-a" z morebitnimi manjšimi posegi... , Portorož bi lahko zadihal kot zdraviliški kraj, da bi bilo v vsakem kotičku čuti to njegovo posebno poslanstvo. Sinergijski učinki bi prinašali visoko dodano vrednost v vse kraje občine vključno z zaledjem, ki ima velik neizkoriščen potencial. Na zdravje se neposredno navezuje tudi športna aktivnost, kar je lahko dodatna vsebina zdraviliške ponudbe. Že zdaj je na voljo dokaj razvita športna infrastruktura, ki jo lahko po potrebi še dopolnimo. Sem sodijo še lepotni saloni in tudi "stilling", kar se lahko poveže tudi s ponudbo modnih trgovin. Tako bi Portorož ponujal zdravemu, aktivnemu, vendar utrujenemu in izčrpanemu gostu obnovitveno terapijo, "napolnitev baterij". S takšno ponudbo, seveda na vrhunski ravni, bi kaj kmalu pridobili dovolj velik krog gostov, ki bi se stalno vračali na to obnovitveno terapijo in ki bi privabljali še nove. Med sodobnimi vrednotami je namreč bolj pomembno ravno prizadevanje za zdravo življenje. Turistična ponudba ki bo svoje produkte učinkovito povezala s tem trendom, bo zagotovo uspešna.

Nisem turistični strokovnjak, a si vendarle dovolim reči, da v našem turizmu ni vse, kot bi moralo biti. In da je skrajni čas za korenitejšo spremembo. Da naš turizem stopica tudi zato, ker v zadnjem času deluje nepovezano in brez celovitega koncepta. Obnovljene fasade hotelov pač še niso nova kvaliteta v ponudbi. O tem kako naj se Portorož razvija, bo seveda potrebnih še kar nekaj treznih razmislekov, zavreči pa je nujno tudi nekatere preživete poglede. Za dosego konsenza v kraju, še posebej pa za uresničitev obsežnih in zahtevnih - a nujnih posegov v nekontrolirano razraslo tkivo kraja, v katerem živimo, je potrebne tudi veliko politične volje. Marsikakšna grda bradavica kazi sicer privlačno obličje kraja, pa tudi kak "by-pass" bi bil kar nujen. Morda pa le imamo dovolj pameti in poguma, da to operacijo izpeljemo...

dr. Nikolaj Kinkela

PORTOROŽANOV POGOVOR

V prvi vrsti velika ljubezen do domovine

Joška Jorasa, piranskega občinskega svetnika in prebivalca zaselkov onkraj reke Dragonje, seveda ni treba posebej predstavljati. S svojim pogumnim dokazovanjem, da zaselki na levem bregu Dragonje pripadajo Sloveniji, je postal znan širši javnosti. Pogovor z njim smo opravili le kako uro pred tem, ko ga je hrvaška policija aretirala in ga odpeljala v puljski zapor, kjer naj bi zaradi domnevnih osmih prekrškov zoper javni red in mir v ječi prebil kar 30 dni.

Ste se ob hudem incidentu skupine hrvaških ribičev v nedeljo, 18. avgusta, ki so vam pred lastno hišo grozili s smrtjo, kaj ustrašili?

Joras: Groženj se nisem ustrašil, saj vem, da imam prav. Hrvaški ne delam nobene škode, vztrajam le pri dejstvu, da tisto, kar je slovensko, pripade Sloveniji. Ob prihodu hrvaških ribičev, njihovih grožnjah, ob dejstvu, da je eden izmed njih imel za pasom pištolo, sem postal le previdnejši. Doma sta bili tudi žena in hči in ju nisem želel izpostaviti morebitnemu fizičnemu nasilju.

Predstavnica za stike z javnostjo puljske policijske uprave je dejala, da so vas zaradi kršitve javnega reda in miru - preglasnega izvajanja Zdravljice - prijavili k sodniku za prekrške. Na drugi strani v nasilnem obnašanju ribičev niso videli ničesar spornega.

Joras: Tudi Srbi so mislili, da delajo prav, zdaj pa je Milošević tam, kjer je. Moj komentar na policijsko izjavo je skoraj odveč: lepo se namreč vidi, kako deluje pravna država pri južnih sosedih. Glede enostranskega pisanja hrvaških medijev pa je povsem jasno, da avtorji s problematiko niso dobro seznanjeni.

Zakaj je slovenska država tako neodločna pri reševanju problemov s sosedo na južni meji?

Joras: Slovenski politiki ne morejo delati drugače, kot so bili vzgojeni. Petdeset let smo živeli v enoumju, vlada pa nam generacija politikov iz tistih časov. Ti imajo v krvi, da namesto njih vselej odloča kdo drug. Predsednik države, predsednik vlade in piranska županja so denimo moralno soodgovorni za nedavno smrt državljanca, ki je živel na levem bregu Dragonje. Na vse strani je prosil za pomoč in nihče mu ni hotel prisluhnuti, čeravno je njihova dolžnost skrbeti za blagostanje in interese slovenskih državljanov. Upam, da bo nova prihajajoča generacija politikov, začela razmišljati z lastno glavo.

Začeli ste se ukvarjati z ekološkim kmetijstvom, pred dnevi ste na svoje posestvo pripeljali kobilu z žrebičkom.

Joras: V piranski občini bi se moral vsakdo dobro počutiti. Dejansko pa je, vse razen Portoroža, neurejeno. K lepši podobi lahko odločilno prispeva organizirano kmetijstvo, k čemur bi lahko s pravimi potezami veliko prispevala občina. Skupaj s somišljeniki imamo na tem področju veliko smelih načrtov. Sam sem se zaenkrat lotil tega perečega problema z ekološkim kmetovanjem in konjerejo na južnem delu občine Piran. Letošnjega junija sem namreč s Skladom kmetijskih zemljišč Republike Slovenije sklenil zakupno pogodbo o upravljanju 113 hektarjev velikega zemljišča na levem bregu Dragonje, ki sodi v okvir katastrske občine Sečovelje. K zakupni pogodbi je svoje soglasje dala tudi županja.

Joško Joras je član sedanjega sveta Občine Piran, ki se mu jeseni izteče štiriletni mandat. Izvoljen je bil na listi tedanje Slovenske ljudske stranke. Pravi, da bo kandidiral tudi na letošnjih lokalnih volitvah in sicer v volilni enoti Sečovelje kot neodvisen kandidat. Odločil pa se je še za eno smelo potezo: kandidiral bo tudi za župana naše občine. Pravi, da bo vesel podpore katere koli politične stranke. Seveda nas zanima, katerim problemom se bo najbolj posvetil, če bo izvoljen.

Joras: Zavzemal se bom za kontrolirano porabo javnih sredstev. V zadnjih letih zlasti v Avditoriju in Okolju nad porabo sredstev ni bilo pravega nadzora. Veliko je za postoriti na področju okolja. Cela občina bi morala biti urejena enako kot središče Portoroža. Seški polotok mora ostati krajinski park, kanal sv. Jerneja pa naj uporabljajo le domačini. Veliko pozornosti bom namenil tudi problematiki obalnega pasu: Slovenija ima 43 kilometrov obale, kar polovica je že v zasebni lasti. Če se bo tako nadaljevalo, se bomo Slovenci kopali samo še v Italiji in na Hrvaškem.

Potem so tu še vodni viri, ki jih je naša občina vselej imela dovolj, zdaj pa jih - primer Gabrijelov in Bužinov - prepušča Hrvatom, zato bo prav njim posvetil veliko pozornost. Zdi se mu tudi prav, da se čim več mladih ukvarja s športom, zato si bo prizadeval, naj mu občina nameni več, 5-8 odstotkov, proračunskih sredstev. Za najmočnejšo turistično občino na Slovenskem pa je seveda naravnost sramotno, da še nima statusa turistične občine, sobodajalci pa so zanjo naravnost peto kolo na vozilu. Kot je znano, bo na Košti zraslo novo naselje; začela se bo prodaja zemljišč. Joras pravi, da bo vložil vse svoje napore, da bi se 40 odstotkov od prodaje zemljišč pridobljenih sredstev vrnilo v krajevno skupnost Sečovelje. Namenili bi jih za ureditev pešpoti, kolesarskih stez, parkirišč, središča Sečovelj, mladinskega doma (v nekdanjem kinu). Poskrbeti pa bi bilo treba tudi za boljši prometni dostop do osnovne šole, zato se sam zavzema za ustrezno usposobitev ceste mimo gostišča Marička.

No, to so načrti, a sedanost je ta, da je Joško Joras v puljskem zaporu in da (po skopih informacijah medijev) še zmeraj gladovno stavka. Joško Joras se je odločil svoje življenje posvetiti politiki in slovenstvu, zaradi katerega se je pripravljen tudi do skrajnosti izpostaviti, če je treba tudi "tvegati glavo". Za kar je večini Slovincem, z njihovimi politiki vred, ki bi se morali za vsakega slovenskega državljanca zaprtega na tujem odločno in z vsemi sredstvi zavzeti, prav malo mar.

Pogovor in slika: Andrej Žnidarčič

Nameščanje protigolobje zaščite na ostrejšje stavbe portoroške krajevne skupnosti julija letos.

PRAKAPITALIZEM?

V prakapitalizmu je veljalo, da je vse dopustno, kar ni izrecno prepovedano. To je tudi temeljno načelo liberalnih kapitalistov. Berlusconi ga je v svoji zadnji predvolilni kampanji večkrat navajal. Po dveh letih so rezultati njegovega gospodarjenja porazni. Moderna kapitalistična država je že davno pokopala prvotne kapitalistične "svobode". Niti "enakosti" ne priznava več. Pred 70 leti še ni bilo progresivnih obdavčitev. Država ni nastopala kot investitor. O človekovih pravicah še ni bilo govora. Danes pobere država kapitalistu tudi 80% dobička in ga sama investira - celo v podporo kmetom, da bi še naprej obdelovali svoje kmetije. V ustavah nekdanjih klasičnih kapitalističnih dežel je zapisano, da lastnik s svojo lastnino ne sme početi, kar se mu zljubi. Država intervenira... Zlasti tudi ZDA!

"V Sloveniji je zagotovljena lokalna samouprava", določa 9. člen naše ustave. Kaj to pomeni, pove 11. člen zakona o lokalni samoupravi: "Osebe, ki imajo na območju lokalne samoupravne skupnosti stalno prebivališče, so člani lokalne samoupravne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: občani). Občani v lokalnih samoupravnih skupnostih odločajo o zadevah lokalne samouprave preko občinskih svetov, ki jih volijo svobodno in tajno, pa tudi neposredno - na svojih zborih, z referendumom in preko ljudske iniciative.

Ali Portorožani in drugi piranski občani izvršujemo te svoje pravice?

Po mojem mnenju ni prav, da občina dopušča, da ima vsako hotelsko podjetje tudi svoj kongresni center. Avditorij je od kongresne dejavnosti imel pomemben, če ne glavni, del dohodka. Da kulturno dejavnost in prostor zanjo potrebujemo, ni treba dokazovati. Da je ta del dohodka Avditorij izgubil, je že dejstvo. Kako bo živel naprej? Ali ne bo znižana raven našega "kulturnega standarda"? Monopolizem je vedno obvladljiv. Lahko tudi s posebno koncesijo za še en kongresni center ali kako drugače. V pogojih "prakapitalistične svobodne konkurence" gospodarstvo trpi škodo. Zdaj imamo v Portorožu pet kongresnih centrov. Ti morajo medsebojno neusmiljeno kon-

kurirati, si zbijati cene. Občina bi lahko odklonila dovoljenje za spremembe namembnosti za nove gradnje s takim programom. "Prostor" je glavni kapital naše občine. To se je jasno pokazalo pri zadnjih prodajah zazidljivih parcel.

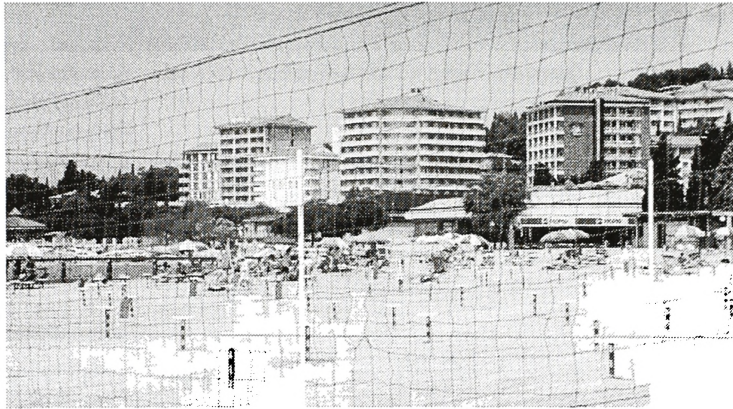
Zeleni Pirana smo na to vedno opozarjali. Nasprotovali smo prodaji hotelskih kapacitet za (počitniška ali redna) stanovanja. S prodajo smo izgubili veliko delovnih mest. Lani je občina s svojim odlokom končno prepovedala tako prodajo.

Kako naprej s turizmom? Kar naprej se pojavljajo nekakšne "delavnice", ki načrtujejo razne "babilonske stolpe" in za svoje fantazije kasirajo - odkod drugod kot iz naših žepov? V glavnem gre za gradbince in projektante, ki so organizirani v močne "skupine za pritisk" (korupcijo?). V resnici je bodočnost našega turističnega gospodarstva najmanj v gradnji

novih hotelov, največ pa v dvigu njegove kvalitete. Za povečevanje števila postelj ni glavnega pogoja: voda! Brez vode ni nobene dejavnosti, še najmanj turistične. Nasilni načrtovalci tega očitno niti vedo ne. Lahko pa da vedo, vendar jih prakapitalistični nagon žene. V začetku so taki kapitalisti izkoriščali tudi petletne otroke za delo v rudnikih. V modernem času jih pri tem ovirajo pravne (in tudi moralne) norme. Kjer se le da, pa te norme kršijo. Ko se je razvijal sedanjí portoroški potencial, so šli hotelirji z avtobusom v "zaostali predel" Yuge, pripeljali "delovno silo", jo namestili po podstrešjih in podobnih "stanovanjih" ter jo priučevali za (kar zahtevno) delo. Zdaj ni več prostih "lovišč". Na razpolago so le še Kitajci. Brez šale. In brez rasizma! Nove postelje torej potrebujejo tudi vso ostalo "infrastrukturo". In če bi res zaposlili tudi Kitajce, vode ne bomo mogli pričarati. Je pa vprašanje, za koga bodo "kitajci" delali? Kdo je in kdo bo lastnik hotelov? Za Gadafija, Ibn Sauda, Gatesa? Kajti nebrzdano "gospodarstvo" take vrste prinaša tako usodo. Seveda pa bodo "človekove pravice" obstojale še naprej. Le boriti se bo za pravice vedno treba, pa naj bodo človekove" ali pa pravice kar tako.

"Občani v lokalnih samoupravnih skupnosti odločajo..."? Ali pa si pustijo pravice vzeti.

Dušan Puh, univ.dipl.iur.

Izola - Kristanov trg 2, tel. 05/640-11-10, fax: 05/640-11-11

OBALA V MALEM

nepremičnine
www.sifra-nepremicnine-sp.si

immobili

S.p. Ivan Konstantinovič univ. dipl. ekon.

š i f r a

**NAKUP, PRODAJA, ZAMENJAVA HIŠ, STANOVANJ, PARCEL,
IMAMO LICENCO IN 12 LET DELOVNIH IZKUŠENJ
PRI POSLOVANJU Z NEPREMIČNINAMI**

Bogati Portorožani

Junija je v portoroškem Avditoriju potekala javna dražba za zazidljiva zemljišča v območju Portoroža. Devetih. Cene so presegle vsa pričakovanja.

V Portorožu bo zraslo nekaj novih hiš. Prišlo bo nekaj novih krajanov. To so bogati ljudje. Samo taki lahko zberejo toliko denarja, da si privoščijo nakup zemljišča v Portorožu. V mondenem turističnem letovišču ob Jadran-skem morju.

V Portorožu je veliko hiš, ki seveda stojijo na zemljiščih, kupljenih, podedovanih ali drugače pridobljenih enkrat v preteklosti, ne spominjamo se več, kdaj, kako in po čem.

Dražba nam pove, koliko je vredna portoroška zemlja, kupljena danes ali pred petdesetimi leti, vseeno kdaj.

Ta dražba nas, stare Portorožane, spodbuja k razmišljanju, kaj pomeni biti Portorožan, živeti v Portorožu, imeti v Portorožu hišo.

V jeziku ekonomije govorimo o mestni renti. V Portorožu je visoka. Ne jezimo se. Imetje v Portorožu lahko prodamo in kupimo drugje za isti denar veliko večje. Na svetu je še veliko prostora. Krajev, ki so drugačni od Portoroža.

Zakaj je mestna renta v Portorožu tako visoka?

Ker je živeti v Portorožu preprosto lepo. Tu je morje, milo podnebje in lepo zelenje, je svetloba in mir. Blizu je Piran in so soline, sproščenost in vedrina: jadrnice, ljudje, ki pridejo od vsepovsod, z željo, da bi jim bilo le-

po.

Življenje teče tu počasneje. Sem prihajajo ljudje, da si oddahnejo, se umirijo, zajamejo sape in si naberejo moči. Prihajajo iz betonskih džungel, zasmrajenih industrijskih središč, bežijo pred vrvežem in hrupom, na oddih med tekmo za zaslužkom. Ljudje, ki pridejo na kongrese, povedo, kako drugače je tu, kako bi isti kongres v velikem mestu ne bil isti. Kako so tu med seboj prijaznejši, bolj

sproščeni, kako se jim tu porajajo nove zamisli.

Portorož ima dobre strani podeželja in mesta.

Turist si tako tu kot na podeželju oddahne in upočasni življenjski ritem. Je prost in se lahko razgiba in naužije svežega zraka, uživa v na-

ravni hrani in ob dobrem vinu. Gleda zvezde, opazuje oblake, duha cvetlice, hkrati pa je - enako kot v mestu - deležen vseh civilizacijskih dobrin: raznih storitev, razvedrila, duhovne hrane, umetniških užitkov. In v Portorožu si tega lahko privoščijo več, ker ima čas. Kapučin je tu okusnejši. Piješ ga, drevesa se zibljejo, morje valovi, lepo urejeni in spočiti ljudje stopajo mimo s počasnim korakom.

Portorožani doživljamo bivanje gostov, zanima nas njihovo odziv. Vpliva na naše življenje in na naš odnos do okolja. Hkrati nam turizem nudi veliko različnih možnosti zaslužka, kar je prednost velikih mest.

Portorožani se moramo zavedati, da živimo v visoko cenjenem okolju. To je najboljše vodilo, da še bolj skrbimo za svojo okolico, da ne godrnjamo povprek, ampak se dejavno vključimo v razvoj kraja. Priložnosti je dovolj - sodelujemo lahko kot stanovalci, člani krajevne skupnosti, delavci, podjetniki, kupci, vzgojitelji, prostovoljci, člani društev...., skladno z etičnimi in moralnimi normami, iz ljubezni do domačega kraja. Če parafraziramo Goetheja: Ravnajmo tako, kot da živimo v zakonitem kraju in Portorož bo res tak. Ravnajmo tako, kot da živimo v rajju in Portorož bo postal raj, ker je lahko in ker bi moral biti raj.

Nada Kozina

Območno združenje Rdečega križa Piran je ob začetku letošnjega šolskega leta petinpetdesetim otrokom iz socialno ogroženih družin iz naše občine podelilo šolske potrebščine.

KLIMA NAPRAVE hlajenje-gretje od 195.000 SIT (montaža in DDV vključena v ceni

PANASONIC MITSUBISHI TOSHIBA GORENJE

- brezplačno svetovanje in ogled prostorov
- servis in vzdrževanje zagotovljen
- garancija do 5 let

CENTRALNO OGREVANJE

Ugodni krediti
Banke Koper:

- 12 mesecev T+0%
- 24 mesecev T+3%
- 36 mesecev T+4%

TRAMONTAL d.o.o.

Semova 23, Lucija

GSM: 041/628-658

AMBASADA KREMATORIJ, ALI KAKO JE STARA KREPENINA MIGALA DO JUTRA BREZ UPORABE NEDOVOLJENIH DROG

Petek zvečer je. Čas za žur... Kam naj se da utrujeni svetovalec za ljudi v duševni stiski, ki se največ časa ukvarja sam s sabo, ker je s profesionalno natančnostjo ugotovil, da je navadno sam v največji stiski. Če pogledam naokoli, največ Pirančanov hodi v cerkev. Nekateri hodijo k župniku na hrib in če se bodo držali desetih zapovedi, se jim utegne obrestovati v posmrtnem življenju. Veliko ljudi hodi v Casino' v upanju, da jim bo sanjski dobiček na ruleti omogočil smisel življenja in uživanje ob trošenju cvenka do zadnjega diha. Ti se slejkoprej zadolžijo, zasvojijo z iluzijo lahkega zaslužka in končajo s culico na rami, ko so - v upanju, da jim bodo zvezde naklonjene - razprodali svoje imetje. Nekateri vestno obiskujejo Tri papige, nočni bar, v upanju, da bodo v telesih mičnih vzhodnjakinj brez delovnih viz odkrili že zdavnaj izgubljeno moškost.

Ja, danes je večer, da si ob rave ritmičnem napolnim baterije in grem v svetišče mlade generacije. Šel sem v Izolo, kjer se je zapletlo že ob vhodu, saj se je naenkrat pojavilo mnoštvo novinarjev s press liste, ki so najbrž nazadnje držali pero v osnovni šoli za manj sposobne učence. Že prej me je mučila dilema, s čim naj se zadanem, da bom zdržal več urno rajanje. S kavo, vodko, redbulom, pivom ali ekstazijem, ki prihaja z vzhoda, kjer ga varijo napol shizofreni doktorji farmacije, ki zaradi propadle kariere večkrat amfetaminom primešajo strup za podgane?!? Veliko tablet se naredi v domačih laboratorijih, kjer mladiči brez kontrole in znanja osnovnih kemičnih formul mešajo zvarke kar "od oka". Najbolje da ostane pri pivu. V razvitih državah kvaliteto plesnih drog nadzoruje država pa je droga manj nevarna za uživanje... (?)

Tako, začel sem se vročično zvijati na plesišču kot kakšen Fred Astaire v upanju, da me bo opazila kakšna nadebudna mladenka. Moški narcizem in nastopaštvo sta me popolnoma prevzela, ampak na mojo žalost so se vse mladenke ukvarjale z opazovanjem svojega gibanja, tako da mi ni preostalo nič drugega, kot da poskušam ujeti pradavni ritem tam tam bobnov v moderni obliki in se zazibam v samopozabo. Teško je, saj sem kot otrok cvetja navajen v diskoteki verbalno komunicirati, tukaj pa se vse dogaja na ravni gibanja in oddajanja energije nevidnih ezoteričnih znakov, ki jih mogoče ne znam pravilno razvozlati, čeprav imam najvišjo stopnjo reikija! Dobro, zvezda večera ravno ne bom. Pogledal sem naokoli, kako avtorsko in odštekano je oblečena mladina. Razen nekaj posrečenih "mask" je vse utopljeno v modo brezizraznosti in dolgočasja.

Kaj je, po mojem, bistvo več urnih plesnih zabav in rave klubske kulture?

Mladina nam poskuša s pozersko narcisoidno držo nastaviti ogledalo, v katerem se hiperpotrošniška družba kaže v svoji sprevr-

ženi, odtujeni obliki. Pretiravanje v plesni ekstazi z uporabo nedovoljenih drog pa kaže, da se lahko prepoznamo in se imamo radi samo še na skrajni meji med hedonizmom in samopozabo, ko se odtujeni posameznik stopi z množico isto mislečih v ekstatičnem ritmu. Je to napoved krasnega, novega sveta? Zanimivo in v telesnem smislu dobro, če bi bil prostor zračen in ustekleničena voda cenejša. Moram pohvaliti prijetno vzdušje kulture miru in nenasilja, pa tudi drugačnost je v prostorih klubske kulture zaželen in stigmatiziran.

Bodi dovolj; na poti domov smo zaobšli krvooločne policaje s pihalniki, darilo za večurno rajanje je bil sončni vzhod, ki nas je pozdravil po prečuti noči. Nasvidenje v naslednjem ritmu.

Igor Bizjan

PS.: Po prihodu domov več ur nisem mogel zaspiti, šele po dolgotrajni meditaciji sem umiril bobnenje v glavi.

DRUŠTVO OBZORJE VAM SPOROČA:
"Bolj ko se poglobljaš sam vase in se spoznaš, bolj vidiš, da si en navaden pezde, majhen utrinek v vesolju. Zakaj se potem napihuješ pred drugimi?"

UNID d.o.o. Piran

- mladinski servis
- Internet storitve, web design

Župančičeva 14, 6330 Piran

tel./fax 05 / 673-15-21

Obala 55, 6320 Portorož

tel./fax 05 / 674-70-18

<http://www.klub-mp.si>

Email: servis@klub-mp.si

Upokojenci na poletnem izletu - Tudi letos je društvo upokojencev Piran organiziralo piknik na Mašunu. Okolje z bogatimi gozdnimi površinami in travniki je pripravno za starejše ljudi, ki hrepenijo prav po taki naravi "proč od betonskega in pločevinastega sveta". Udeležba je bila zelo dobra, saj se je za piknik odločilo 57 članov. Čeprav vreme ni bilo najboljšo, je bilo mogoče imeti zakusko na prijetnem prostoru pred gozdnim obronkom. Pozneje, ko se je vilo, so se vsi preselili v gostišče in tam nadaljevali družabno srečanje.

Portoroško poletje 2002

S turizmom v našem malem mestu (če je Portorož sploh mesto?!), je kot s svetovnim nogometom - vsi mislimo, da o njem vse vemo, boste rekli. Četudi je tako, ostaja dejstvo, da je v vsakdanjih opažanjih ljudi veliko resnice. A največkrat je tako, da turistični strokovnjaki neradi prisluhnejo običajnim ljudem, takim, ki niso čisto v špici, pa čeprav so zaposleni v eni od turističnih dejavnosti. Pri Portorožanu smo večkrat pisali o tem, kaj menijo domačini o turističnem Portorožanu. Tudi kritizirali smo, predlagali, "zatežili"... Pa kaj! Človek ima občutek, da je vse bob ob steno, zaman... Ponavljajo se stare napake, nič se ne izboljša ali nasprotno - celo' poslabša se.

Čudež, letos je uspel dogovor, da se lahko gostje pri zasebnih sobodajalcih brezplačno kopajo na osrednji portoroški plaži, kar pa za kopališče hotelov Morje in druga ne velja.

Za goste pri zasebnih malih sobodajalcih končno kopanje brez vstopnine

Tako smo na primer že večkrat zapisali, da se hodijo gostje pri zasebnih sobodajalcih kopat na bližnje plaže v hrvaški Istri, ker jim tam ni treba plačevati vstopnine. No, letos so se glavni dejavniki v naši občini - Občina Piran, Turistično združenje Portorož in Komunalno podjetje Okolje Piran - končno uspeli dogovoriti, da bodo gostom pri malih zasebnih sobodajalcih omogočili brezplačen vstop na osrednjo portoroško kopališče, s katerim upravlja Okolje. Vstopnice so turisti lahko dobili v obeh turističnih informativnih pisarnah (v Piranu in Portorožu) ter v vseh turističnih agencijah, ki posredujejo namestitve pri zasebnikih. Telega uspeha - o takšni rešitvi je namreč, brezuspešno, beseda tekla dolga leta - so bili zadovoljni vsi: sobodajalci, turistične agencije in najbrž še najbolj gostje. A kot vsaka dobra stvar, ima tudi ta lepotno napako. Prvič to da so se glavni akterji uspeli dogovoriti le za eno poletno sezono. Če bo dogovor - se pravi brezplačni vstop na glavno plažo v Portorožu za goste pri zasebnih sobodajalcih - držal tudi naslednje leto, se ne ve. Kar je za turistične agencije, ki že razmišljajo v naprej (kot na primer modni oblikovalci), slabo, ker svojim strankam ne morejo zagotoviti enake ugodnosti tudi naslednjo sezono. Druga pomanjkljivost pa je, da brezplačna vstopnina velja strogo le za portoroško plažo javnega podjetja Okolje. Če pa si gost zaželi kopanja

le nekaj korakov dlje, na sosednji Metropolovi plaži, pa je zastonjskega kopanja konec. Kolikor nam je znano, je (tudi) Metropolova plaža - javno dobro, hotelsko podjetje pa z njo (enako kot Okolje) upravlja. Zato upamo, da bo enak dogovor naslednjo sezono zajel še ostala kopališča v naši občini. (In pustimo v nemar večkrat predlagano, nikoli uresničeno željo, da bi lahko domačini dobili ne predrag abonma, s katerim bi se lahko kopali na vseh (ali vsaj večini) plaž v naši občini).

Premalo prireditev

Smo pa letos o turizmu in obisku zopet pokramljali z zaposlenimi v trgovinah ob glavni portoroški "promenadi". Njihovo pripovedovanje o letošnjem portoroškem turizmu smo strnili v nekaj splošnih ugotovitev. Skratka: letos gostje manj pogosto stikajo po trgovinah, predvsem pa manj kupujejo. Izjema je edini portoroški market, kjer pa prodajo "na tone" salam in kruha. (In v zadnjem času nova trgovina Noč in dan) Kupci iščejo predvsem poceni (do 1.000 tolarjev) spominke, ki pa jih ni kaj dosti. Resnično domači suvenirji so solinski motivi, ki pa so za naše goste predragi. Najbolj prodajo raznih školjk, ki sicer niso iz našega morja, so pa spomin z morja. V Portorožu je, v primerjavi s prejšnjim letom, še več neurejenih stavb in parkov. Naj za primer navedemo objekt bivši Giani (v parku starega Palace hotela) in njegovo okolico, pa bivšo tržnico Kaštel (nekaj krajanov nam je očitalo, da smo v Portorožanu preveč kritizirali stari Kaštel, zdaj pa je stanje še veliko slabše...) O lokalu nasproti Kaštela - Feniks - so letos že veliko pisali drugi časopisi. Lahko pa pripomnemo, da je neverjetno, kako nemočna je naša država pri krotitvi kršiteljev (krajani so namreč zaradi neznošno hrupne glasbe v Fenixsu pozno v noč tako rekoč vsak dan klicali policijo, ki pa je zgolj nemočno pisala prijave sodniku za prekrške, za katere se že v naprej ve, da bodo romale v pozabo...). Sosedom tolikšen hrup krati spanje, kar bi še vzeli v zakup, če bi bila takšna vrsta zabave po godu našim gostom... A nasprotno, prav turisti so se najbolj zgražali.

In kaj naj človek na dopustu v Portorožu počne vsak večer? Sprehajanja po edini pro-

menadi, ogledovanja sicer pestrih stojnic z zanimivimi izdelki se človek naveliča. Letos lahko pohvalimo predvsem lani obnovljeno gostišče **Meduza** na plaži hotelov Morje, kjer lahko ob živi glasbi in prijetni animaciji gostje zaplešejo in posedijo ob morju. Meduzina ponudba je za v okvir. Podobno prijetno je tudi v **Pergoli**, kjer vam do ranih jutranjih ur ponudijo hrano in pijačo, pa še glasbo, ki ne trese celega mesta. Mladež se okoli polnoči začne zbirati pred **Planet pubom**, a o tej ponudbi so mnenja deljena. Eni menijo, da ne sodi v središče Portoroža, drugi pa mislijo, da je to pač za mlade najboljša.

V **Avditoriju** smo lahko spremljali izredno dobre prireditve (morebiti jih je preveč s

Glede na permanentno gnečo v novi trgovini Noč in dan v novem športnem objektu je to - trgovina namreč - največji zadeek v polno kar se tiče širjenja ponudbe v Portorožu.

previsoko vstopnino), kar pa velja za julij. Avgusta so bile zgolj tri zabavno-glasbene prireditve. Ob kinopredstavah je to za Portorož vendarle premalo, medtem ko se je v Piranu prireditev kar trlo.

Pa še nekaj: če me spomin ne vara, so na začetku letošnje sezone v Avditoriju obljubili postavitev velikih video ekranov po Portorožu, preko katerih bi lahko tudi izven Avditorija spremljali nekatere prireditve, da bi kraj končno lahko z njimi zaživel. Potem pa o teh napovedanih ekranih ni bilo ne duha ne sluha. Žal.

Sicer pa domačini menijo, da bi se moralo v letovišču vsak večer kaj dogajati: na ploščadi, in ulicah (tudi podnevi ne le zvečer).

Dragica Mekiš

SEMERTJA PO PORTOROŽU

Sodobni tržni prijemi - Pomladi je piranska županija javnosti predstavila projekt ureditve zelenice, ki deli štiripasovno cesto od Lucije do Portoroža. Za riacrte, ki so nazadnje vendarle samo zbirka pobožnih želja na papirju, je bilo treba odšteti kar lep kupček denarja (skoraj poldrugi milijonček), mirno pa bi lahko rekli, da je bil vržen skozi okno, kajti kaj dosti niso pomagali. Ena od ključnih ugotovitev projektantov je namreč bila, da je na zelenici (posebej v središču Portoroža) odločno preveč povprek postavljenih informativnih tabel (kot da bi bilo treba čakati projektante, da nam to povedo). Skratka: zelenica je onesnažena s tablamii! Pa je ta veleumna analiza čemu služila? Kje pa. Razno raznih kvazi informativnih tabel je letošnje poletje še več. Neka zasebna turistična agencija je celo uresničila genialno zamisel in na zelenico postavila celo vrsto tabel s fotografijo svojega "tima dinamičnih" uslužbenk s šefinjo na čelu. V preostalih portoroških turističnih agencijah zdaj razmišljajo, da bi na zelenico postavili človeške figure v naravni velikosti svojih zaposlenih (v stilu Zahovič, Peterka, ipd.), ki bi s prstom kazali v smer njihovih poslovalnic.

USTVARJAMO NOVA PVC OKNA, VRATA

Tel.: 05/677-02-42,
041/821-742

PVC in ALU POLKNA, ROLETE, ŽALUZIJE, GARAJNA VRATA, ZASTEKLITEV BALKONOV...

**DEMONTIRAMO STARA IN MONTIRAMO NOVA OKNA
ISTI DAN! TER VAM ZIDARSKO IN PLESKARSKO
UREDIMO V NOVO IN LEPŠE STANOVANJE!**

DOBAVA 15 DELOVNIH DNI
MIK CE-plast, PE Lucija
Vojkova 33a

Kako skrbimo za naše cvetje

V Piranu in Portorožu je polno ljubiteljev okrasnih grmovnic in cvetja, ki se trudijo za urejenost naših vrtov. Lepe in urejene zelene površine so nam in kraju v ponos in paša za oči. Še več je takih, ki vrtov nimajo, pa so zadovoljni z gojenjem cvetja v cvetličnih zabojih in loncih: dajo jih pred hišo, na okna ali balkone.

Zdaj pa k stvari. Nekaj je žal med nami tudi takih, ki bi na vsak način radi imeli vse ali skoraj vse, kar imajo sosedi, in tudi pri grmovnicah in drugem cvetju ne trpijo, da bi сосед imel kaj boljšega. Zato ne morejo mimo bujno cvetočega sosedovega (ali kogar drugega) grmička, da bi ga ne izruvali. Meni nič, tebi nič ga odnesejo domov. Ni jim mar, koliko truda je bilo treba, da je tisti grmiček zrasel! Nedavno sem bila sama priča, ko je nekdo pulil cvetje na tujem vrtu, pri čemer ga je zasačila lastnica. Plenilec - pravzaprav je bila v tem primeru plenilka - je ne preveč v zadregi vzkliknila: "Oh, saj nisem vedela, da je vaše!" Ni torej čudno, da ljudje vse bolj ograjamo svoje vrtove. Pri javnih zelenih parkovnih površinah je seveda lepše, da so brez plotov, da se človeško oko neovirano sprehaja po njih in se tam spočije. V Piranu, kjer je parkov le za vzorec, so pred hoteli in gostinskimi lokali nameščene večje posode z zelenjem in cvetjem, pogosto jih imajo tudi nekateri meščani pred svojimi hišami. Tako lahko najdemo v mestu več prijetno urejenih zelenih koticov, ki človeka razveselijo, ko naleti nanje.

Žal pa sem marsikod opazila več praznih ali napol praznih zabojev. Kot bi če lastniki obupali, ko so morali nenehno nadomeščati izpuljene rastline in so tako pač odnehali z gojenjem cvetja. Mar morajo domači "divjaki" res prav vse uničiti? Več takšnih praznih nesrečnih posod sameva celo' na glavnih ulicah; pogled na prazna betonska korita brez cvetja pa je prava tuga za človeka.

D.Š.

Prazna betonska korita namenjena okrasnemu cvetju niti Portorožu niso v okras... (Foto: D. Mekiš)

Zakaj je bilo koristno deževno poletje?

Tudi letošnje poletje portoroških pločnikov niso prali. Na piranski občini in pri Okolju so molili in jim je bilo uslišano: ulice je pomival dež.

Bo cerkev sv. Jurija zaradi obnove ostala več let zaprta?

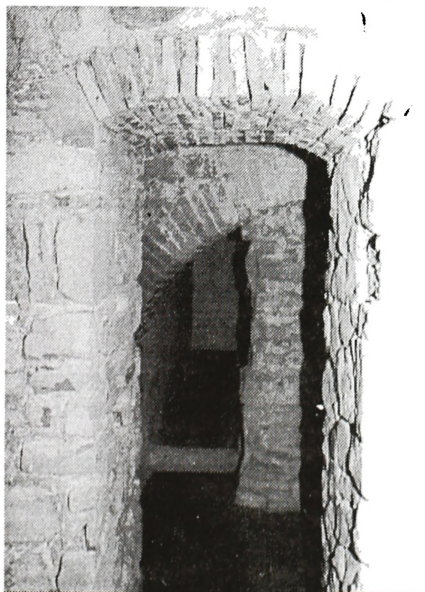
Seveda smo vedeli za leta 2000 odprti župnijski muzej svetega Jurija v stolni cerkvi v Piranu, a smo si ga šele letos ogledali na lastne oči. In bili navdušeni, čeprav je to šele začetek. V piranski župniji so nam povedali, da bo v naslednjih letih obnovljena tudi baročna zakristija s pinakoteko, nad njo pa bo zaživela kapiteljska knjižnica z bogato zbirko starih listin in matičnih knjig.

Odkar je muzej odprt - piranskemu Župnijskemu uradu so pri tem stali ob strani, s finančnimi sredstvi in strokovno oporo, Ministrstvo za kulturo Slovenije, Medobčinski zavod za varstvo naravne in kulturne dedišči-

Piranski župnik Zorko Bajc v svoji pisarni. Bajc je doma s Cola pri Vipavi. Preden je pred dvema letoma prišel v Piran, je služboval že v Tolminu in Postojni. Pri študiju se je še posebej specializiral za varstvo cerkvene kulturne dediščine, kar je odlična osnova za delo v piranski župniji. Na njegovih policah s številnimi knjigami smo zasledili tudi Cankarja.

ne, slovenski Restavratorski center in društvo Prijatelji zakladov Sv. Jurija, v katerem je vrsta priznanih domačih umetnikov in njenih ljubi-

Čar starodavnih zidov: ostanki stavbnih struktur pod sedanjo stolnico sv. Jurija.

teljev - je izredno dobro obiskan. Vsak, ki je le količkaj radoveden, si po ogledu impozantne cerkve, ki dominira nad piranskim jedrom, želi o njej izvedeti še kaj več. Kar izve v župnijskem muzeju, v katerem najde med drugim sobo sv. Jurija, kjer je med predmeti cerkvene opreme in posodja razstavljena bogato okrašena kovinska noga, v kateri je shranjenih nekaj kosti zavetnika Pirana, svetega Jurija, kateremu je bila cerkve posvečena leta 1344. Posebej razburljivo je spuščanje k najstarejšim začetkom cerkve - ostankom stavbnih zidov iz rimskega obdobja, zgodnjega srednjega veka, romanike in gotike. Pogled navzgor razkrije delček notranjosti cerkve, saj so v cerkvenih tleh v oltarnem delu izvirno zasteklili "okno", ki povezuje sedanjost s preteklostjo.

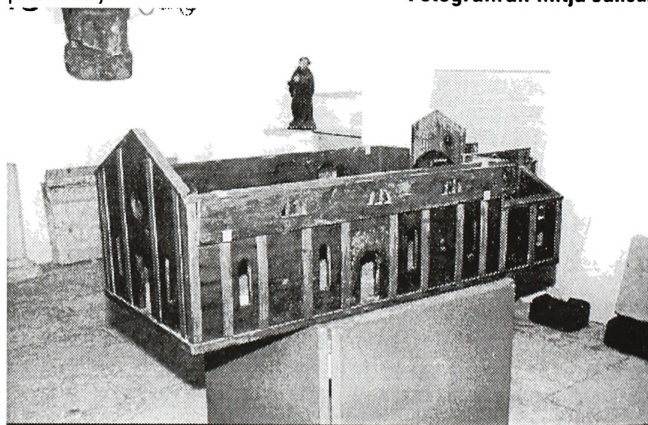
Piransko župnišče, vodi ga mladi župnik Zorko Bajc, ki je sem prispel pred dvema letoma, se letos pripravlja na nadaljevanje prenove cerkvene notranjosti, ki je ocenjena na približno 118 milijonov tolarjev. Žal pa finančna konstrukcija za ta zalogaj še močno škripa, saj je doslej zagotovljenih borih 13 milijonov. Turistično gospodarstvo, ki posredno trži tudi cerkev, saj turistični delavci vanjo vsak dan pripeljejo množice turistov, ostaja gluho za prošnje, da bi primaknilo kak tolar k obnovi. Piranski župnik pa je za-

Tu je varno shranjenih nekaj kosti svetega Jurija, zavetnika Pirana. Relikvarij je na ogled v župnijskem muzeju sv. Jurija v Piranu.

skrbjen, da se bo ob tolikšni brezbriznosti obnova cerkve sv. Jurija zavlekla nekaj let. To pa pomeni, da bo ostala zaprta tudi za obiskovalce.

Livija Sikur Zorman
Fotografiral: Mitja Jančar

Leseni model gotske cerkve sv. Jurija iz časov pred temeljito baročno prenovo cerkve ob koncu 16. stoletja. Zdaj se piranski župnijski urad pripravlja na obsežnejšo prenovo cerkve. Kot vedno škripa pri denarju. Turistično gospodarstvo se tudi v tem primeru s kakšnim tolarjem k obnovi ni preveč odrezalo (odzvali so se le pri Banki Koper, portoroškem Casinoju, podjetju Bitermo in Hotelu Piran, kjer so bili s 500 tisočaki najbolj velikodušni). Če bo denar pritekal po kapljicah, se utegne obnova stolnice zavleči tudi več let. Zato bodo cerkvena vrata zaprta, tudi za turiste.

Od 2. do 8. septembra se Piranu spet obeta veliko umetniško slavlje

Tudi letos se v prvem septembrskem tednu Piranu obeta veliko umetniško slavlje: že XXXVII. (mednarodni slikarski ex-tempore, ki se mu že tretje leto pridružuje ex-tempo keramike. Piran je v vseh teh letih uspel zaživeti v simbiozi s prireditvijo, ki je postala praznik vsega mesta. To je zdaj srečanje umetnikov z mestom in njegovimi ljudmi. Piran v teh dnevih zaživi v vsej svoji čarobnosti; likovni ex-tempore pa že uresničuje zamisel o Piranu - mestu umetnosti. (Le-po bi bilo, če bi se to zgodilo tudi na področju glasbe).

Lani se je na slikarski ex-tempore prijavilo 320 udeležencev, tretjina akademsko šolanih. Podelili pa so kar 54 različnih nagrad. Tudi letošnji nagradni sklad je kar vzpodbuden - skupna vrednost vseh razpisanih nagrad je 6.500.000 tolarjev. Prvo nagrajenemu delu se obeta Grand prix v višini 300 tisoč tolarjev (lani ga žirija ni podelila). Najboljši keramični stvaritvi pa se nasmiha 200 tisoč tolarjev. Mednarodno sestavljeno strokovno žirijo, ki bo odločala o nagrajencih, sestavljajo dr. **Fred Dickermann** (Celovec), **Andrej Medved** (Piran), **Janez Mesesnel** (Ljubljana), **Gorka Ostojić Cvajner** (Pulj), **Franco Vecchiet** (Trst) in **Toni Biloslav** (Piran).

In kdo vse letos sodeluje z glavnim organizatorjem - Obalnimi galerijami Piran - pri pripravi tega velikega likovnega srečanja, ob katerem se bo od 2. do 8. septembra zvrstila še vrsta spremljajočih prireditev? Piranska galerija **Duka**, **Minoritski samostan Sv. Frančiška**, piranska županija z društvom **Prijatelji zakladov Sv. Jurija**, **Skupnost Italijanov G. Tartini**, **Studio Galerija Gasspar**, podjetje **Syncerus**. Slavnostno odprtje razstave s podelitvijo nagrad bo v **nedeljo 8. septembra ob 20. uri na Tartinijevem trgu v Piranu**. Razstave bodo postavljene v Mestni galeriji, Čokoladnici, Minoritskem samostanu Sv. Frančiška, Studiu Galeriji Gasspar, Galeriji Hermana Pečariča, Meduzi II in Ateljeju Duka.

L.S.Z.

Na lanskem ex tempore je bila največje pozornosti deležna instalacija Ekvilibrist na Tartinijevem trgu, razpeta med Mestno galerijo in občino.

SPREMLJAJOČE PRIREDITVE V ČASU SLIKARSKEGA EX-TEMPORA IN EX-TEMPA KERAMIKE

Od ponedeljka 2.9. do nedelje 29.9.2002:

- razstave keramičnih del uglednih umetnikov: **Marjane Nace Rojnik**, **Aleša Gregla** in **Majde Trost-Gregorič** v piranskih cerkvah: v Krstilnici sv. J.Krstnika, v sv. Petru in sv. Štefanu

- **Gani Lialloshi**: instalacija "Rojstni dan metulja" v cerkvi Marija Zdravja do 12.9.2002

- **Karel Plemenitaš**: razstava "Opeka" - tehnika porcelan v Galeriji Meduza 2 Piran

- razstava del nagrajencev II. ex-tempa keramike Piran 2001: **Daniče Žbontar**, **Emila Benčiča**, **Sanje Stani** v **Ateljeju Duka Piran**

- mednarodna likovna delavnica (GENIUS LOCI)2: štirje umetniški pari, od 2.9. do 8.9. v Kosmačevi hiši Portorož, razstava od 8.9. do 29.9.2002 v Čokoladnici G. Tartini

- razstava skulptur **Zmaga Posege** v Galeriji Meduza v Kopru

Torek, 3.9.2002

- **Žiga Okorn**: "Na črti obzorja", slikarska razstava in delavnica, otvoritev v torek 3.9. ob 20. uri v Galeriji Herman Pečarič Piran; od 4.9. do 13.9.2002 bo slikar v galeriji od 10. do 13. ure ter od 17. do 19. ure

Četrtek, 5.9.2002

- **otroški slikarski ex-tempore** Vrtca Mornarček Piran:

dopoldan na Tartinijevem trgu

- otvoritev razstave del Keramične delavnice pod mentorstvom **Apolonie Krejačič** ob 20.00 uri v razstavnici dvorani Tartinijeve hiše Piran; razstava do 30.9.2002

Petek, 6.9.2002

- keramična delavnica na prostem, vodi **Vittoria Marziari Donati** iz Siene ob 19.00 uri na Tartinijevem trgu

Sobota, 7.9.2002

- keramična delavnica na prostem, vodi **Vittoria Marziari Donati** ob 19.00 uri na Tartinijevem trgu in razstava del, nastalih na tej delavnici, v Tartinijevi hiši; razstava do 30.9. 2002

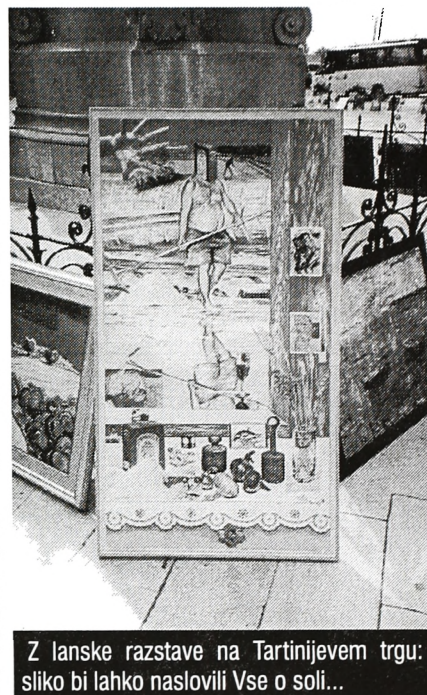
- ob 21. piranski pomol - večerna zabava na barki Burja s koncertom ansambla Kontrabant

Nedelja, 8.9.2002

- razstava slik iz konkurence za nagrade od 9. do 18. ure na Tartinijevem trgu

- podelitev nagrad in slavnostna otvoritev razstav ob 20. uri na Tartinijevem trgu ter ogled razstav v razstavnih prostorih

- sprejem piranske županje **Vojke Štular** na Terasi Kavarne galerije Tartini Piran z družabnim srečanjem.

Z lanske razstave na Tartinijevem trgu: sliko bi lahko naslovili Vse o soli...

Sedmič Mednarodna poletna glasbena šola v Piranu

Pod okriljem organizatorjev - Zveze kulturnih društev Karol Pahor Piran, Občine Piran in Centra za glasbeno vzgojo Koper Glasbene šole Piran - je tudi letošnjega julija (od 8. do 18.) potekala zdaj že tradicionalna Mednarodna poletna glasbena šola.

Pod odličnim vodstvom priznanih profesorjev in glasbenikov iz Slovenije in tujine so udeleženci izpopolnjevali svoje glasbeno znanje na violini, violi, violončelu, flavti oboi, klarinetu, fagotu in rogu. Poučevali so profesor **Primož Novšak**, **Svava Bernhardsdottir**, **Miloš Mlejnik**, **Aleš Kacjan**, **Matej Šarc**, **Paolo Calligaris**, **Jurij Jenko** in **Laszlo Seemann** medtem ko sta korepeticije na klavirju spremljala prof. **Blaž Pucihar** in **Vlasta Doležal Rus**, umetniški vodja mednarodne poletne glasbene šole je prof. **Matej Šarc**.

Poletna glasbena šola v Piranu, čudovitem

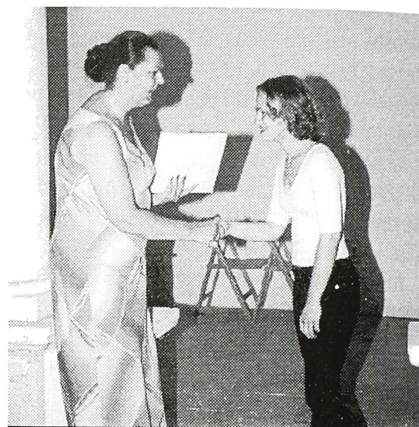
biseru slovenske obale in Tartinijevem rojstnem kraju, se je v sedmih letih uveljavila kot izjemna priložnost izpopolnjevanja glasbenega znanja. Letos se je na poletno šolo prijavilo rekordno število - 61 - udeležencev domala iz vse Slovenije, Islandije, Nemčije, Avstrije, Italije, Rusije in Hrvaške. Devetintri-

deset je bilo individualnih udeležencev in pet komornih skupin. Za posamezni instrument je bilo največ violinistov, (deset), sedem glasbenikov je igralo rog, po šest pa violončelo in flavto, pet je bilo oboistov, trije so igrali violo, pa še klarinetist in fagotist.

Poučevanje instrumentov je potekalo na osnovni šoli Cirila Kosmača v Piranu, Glasbeni šoli in Godbenem domu. Med poletno šolo so udeleženci in profesorji pripravili sedem koncertov; v Križnem hodniku so bili otvoritveni, koncert profesorjev in zaključni koncert. Slušatelji so se predstavili na štirih koncer-

ti, ki so bili v Studiu galeriji Gasspar, kjer so se udeleženci potegovali tudi za Tartinijevo nagrado, ki jo vsako leto na zaključnem koncertu podeli župan občine Piran. Letos je strokovna komisija profesorjev poletne glasbene šole nagrado namenila mladi ruski violinistki **Jani Neustroevi**, podelila pa jo je piranska županja

Elizabetha Fičur

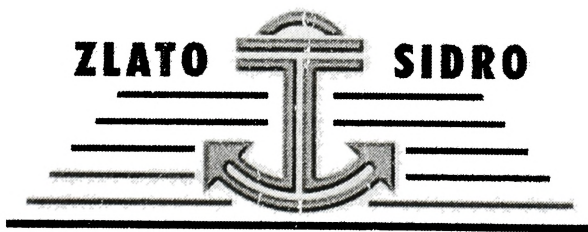
Županja podeljuje nagrado mladi violinistki **Jani Neustroevi**, ki je na piransko poletno glasbeno šolo prišla iz Rusije.

Mestno knjižnico Piran bodo obnavljali

Mestna knjižnica Piran obvešča uporabnike, da bo oddelek za odrasle, vključno s čitalnico in domoznansko zbirko, od 2. do 7. septembra zaprt zaradi adaptacijskih del, ki bodo trajala predvidoma do 15. oktobra 2002. Od 9. septembra si bo mogoče izposojati na začasnih lokacijah v Rozmanovi ulici v Piranu / (brez hišne št., bivši prostori komunalne občinske inšpekcije, nad gostiščem Žižola, vhod iz Rozmanove ul., 2. nadstropje) in sicer od ponedeljka do petka neprekinjeno od 9. do 18. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

V času obnove bosta zaprti tudi čitalnica in domoznanska zbirka. Gradivo iz teh oddelkov si bo mogoče izposoditi le ob predhodnem naročilu. Uporaba interneta na začasnih lokacijah ne bo mogoča. Oddelek za mlade bralce bo deloval nemoteno po ustaljenem urniku. Za dodatne informacije lahko uporabniki pokličejo na tel. 6710 870.

Uporabnikom se zahvaljujemo za razumevanje.

Restavracija
V PORTOROŽU
tel.: 674-50-74

in

Pizzerija
V LUCIJI
tel.: 677-02-04

se priporočata s pestro ponudbo dobro pripravljenih jedi

SEPTEMBRA PETIČ MEDNARODNI FESTIVAL ORGEL V ISTRI - ORGANUM HISTRIAE 2002

Med 8. in 15. septembrom bo v enajstih krajih slovenske, hrvaške in italijanske Istre potekal peti mednarodni festival orgel v Istri, letos z latinskim naslovom Organum Histriae. Osnovni cilj festivala ostaja isti; z različnimi, tudi nekonzertnimi, dogodki želi promovirati in revitalizirati orgelsko bogastvo Istre, ki v največjem delu pripada beneško-dalmatinski šoli gradnje orgel. Skušaja pa obenem odpreti pot še neveljavljenim poustvarjalcem ter vzpodbuditi zanimanje mlajše publike za orgelsko glasbo. Gre za dolgoročen projekt, ki je z vidika ohranjanja kulturne dediščine nacionalnega pomena. Poleg tega domačo in širšo strokovno javnost opozarja na problematiko ohranjanja spomeniških orgel, ki naj ohranjajo tudi svojo uporabno vrednost.

Poleg rednih koncertov v festivalsko obarvanih krajih - od Sv. Petra u Šumi do Doline pri Trstu - bo festival obsegal interdisciplinarna predavanja, razstave in promocijske koncerte tudi izven istrske pokrajine; pri nas v Ljubljani in prvič v Rušah. K slovenskemu delu festivala se je letos priključila tudi občina Izola.

Na triindvajsetih koncertnih dogodkih bodo poleg slovenskih, hrvaških in italijanskih izvajalcev nastopili mednarodno uveljavljeni organisti iz Avstrije, Španije, Južne Afrike in Velike Britanije. Neuradni del festivala prične s promocijskima koncertoma v umaški cerkvi Marijinega vnebovzvetja (1. 9. ob 20.30) in Piranu (3. 9. ob 20.00) v Minoritskem samostanu sv. Frančiška. Nastopil bo priznani tržaški Novi komorni orkester "Ferruccio

Busoni" z odličnima solistoma: violinistom Luciom Deganijem, prvo violino famoznih Beneških solistov (Solisti Veneti) in tenoristom Andreo Binettijem.

Letošnji festival Organum Histriae se je vključil v razkošen glasbeni projekt, ki združuje Furlanijo-Julijsko krajino z Istro. Poleg organizatorjev festivala Organum Histriae tvori projekt še kulturna združenja Promusica iz Trsta, Diapason Cooperativa iz Vidma in Vincenzo Colombo iz Pordenona. Orgelska pot ali "Itinerari organistici del Friuli-Venezia Giulia" ni le široko zastavljeni projekt šestindvajsetih orgelskih koncertov temveč si med drugim prizadeva tudi za krepitev kulturnih vezi med tremi narodi, te pa s svojo širino utrjuje tudi festival, kakršen je Organum Histriae.

Organizacija festivala se je utrdila v mednarodnem timu, ki ga sestavljajo: izvršni producent festivala - podjetje za kulturne dejavnosti Lifestyle iz Umaga, ter koproducenta iz Slovenije - Avditorij Portorož in Italije - Capella Civica iz Trsta. Umetniški vodja hrvaškega dela festivala ostaja prof. Mario Penzar, za slovenski del pa je zadolžen Ervin Berce.

Slovenski del festivalskega programa sofinancirajo: občine Piran, Izola, Koper in Dolina pri Trstu, Ministrstvo za kulturo RS, Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji. Pri izvedbi sodelujejo župnijski uradi iz Pirana, Doline pri Trstu, Izole, Kopra, Ljubljane in Ruš, Minoritski samostan sv. Frančiška iz Pirana, Slovensko orgelsko društvo in Akademija za glasbo iz Ljubljane.

Z ZVEZDAMI POD ZVEZDAMI

Misson Studio iz Pirana je tudi letošnje poletje naše starodavno mesto obogatil z očarljivim, že tradicionalnim družabnim dogodkom. Na piranskem Tartinijevem trgu je zvečer 15. avgusta - častna pokroviteljica sta bila županja občine Piran in italijanski konzul - potekala prireditev Z zvezdami pod zvezdami. Tokrat so izbirali slovensko predstavnico za finalni izbor Miss Italije v svetu 2002 (prireditev bo 31. avgusta v Salsomaggiore v Italiji in bo na sporedu na nacionalnem prvem programu italijanske televizije RAI 1).

Naj kar takoj povemo, da je žirija zmago (v finalu je bilo 12 kandidat) namenila rožici iz našega loga, domačinki **Urški Šabec** iz Lucije. Dekle je gimnazijska maturantka in bo jeseni začela s študijem italijanskega in španskega jezika v Ljubljani. Iskreno čestitamo!

Prireditev sta vodila **Lorella Flego** in **Jernej Kuntner**, z glasbo pa so jo požlahtili **Elda Viler**, **Miran Zadnik**, **Polona Furlan**, **Gianni Rijavec**, **Aleksandra Čermelj**, **Alex Delfin**, **Maja Misson**, **Funky Babes** in **Heaven No. 7**. Bila je torej parada lepote, od deklet do glasbe in slikovitih mediteranskih kulis mesta Piran. Vzdušje, ki je bilo mešanica svečanosti in razigranosti, je z izdatno mero čara poleptne noči zaokrožil polnočni ognjem.

Najbrž marsikdo ne ve, da je bil od vsega začetka navzoč tudi gospod **Nino Malizia**,

svetovni koordinator za "Miss Italia nel mondo", ki je pravzaprav inšpektor za preverjanje upravičenost nastopa kandidat. Te morajo namreč ob prijavi z dokumenti dokazati italijansko poreklo in sicer z državljanstvom, bodisi enega od staršev ali starih staršev do največ tretjega kolena v preteklost. Gospa **Barbara Misson**, organizatorka te uspele gala prireditve, nam je prišepnila, da je gospod Malizia pri preverjanju dokumentov izredno natančen, že kar malo dlakoepski.

Sonja Požar, Lucija

Lucijčanka Urška Šabec, kandidatka za miss »Italia nel mondo«

Zgolj nizanje prireditev ali kaj več?

Letošnje poletje je v Piranu doživel svoje rojstvo Tartini festival, za katerega so se odločili v koprskem Centru za glasbeno vzgojo, da bi - z njim načrtujejo da bo odslej vsako leto - počastili spomin na izjemnega violinista in skladatelja Giuseppeja Tartinija, rojenega v Piranu.

Pobudnika in "motorja" festivala klasične glasbe v Piranu - flavtistka Jasna Nadles in violončelist Milan Vrsajkov, ki sta se glasbeno izobraževala tudi v tujini, po kateri tudi veliko nastopata - sta k sodelovanju uspela pritegniti mlajšo generacijo glasbenikov iz vsega sveta. Letošnji prvi piranski festival, poimenovan po rojaku Tartiniju, so sestavljali štiri koncerti, ki so potekali med 11. in 24. avgustom na različnih prizoriščih: Minoritskem samostanu, Tartinijevi hiši in Galeriji Gasspar. Program se je osredotočil na Tartinijeva dela, predstavili pa so tudi dela velikani klasične glasbe ter sodobnih slovenskih skladateljev. Tartini festival je seveda namenjen vsem ljubiteljem glasbe, torej tudi tistim turistom, ki bi si med svojim dopustom želeli doživeti še kaj drugega od tistega, kar jim nudi plaža - vrhunski glasbeni užitek. Zdaj si je le želeli, da bo prireditev imela svoja nadaljevanja pa da ji bo uspelo v starem mestu pognati korenine.

Tartini festival bi lahko bil os, okoli katere bi rasel sloves Pirana kot glasbenega mesta, kar bi zagotovo

privabljal vse več vrhunskih glasbenikov in ljubiteljev kvalitetne glasbe. Bodimo neskromni in si drzimo sanjati o Piranu kot slovenskem Salzburgu. Koncertov klasične glasbe je sicer v Piranu že zdaj veliko: sedmo leto poteka zdaj že uveljavljena mednarodna poletna glasbena šola, spoštljivo zgodovino imajo tudi poletni koncerti v Križnem hodniku, tu so še dnevi orgel... A vse to ostaja še zmeraj razpršeno - pač glasbeni utrinki, ki naj pestrijo piransko poletje. Potreben bi bil nek impulz, ki bi vse to dogajanje povezal, mu dal smisel, da bi za sabo potegnili vse v mestu. Da bi skratka Pirančani živeli s svojim festivalom glasbe. Morda bi kazalo v ta prizadevanja

še bolj pritegniti glasbeno šolo v Piranu, kjer bi za začetek lahko zaposlili stalnega profesorja za godala (violino, violončelo...). Morda bi bil to vendarle zametek kakšnega godalnega sestava... Saj je Piran nenazadnje rojstno mesto slavnega violinista in bi se spodobilo, da bi imela violina tudi v glasbeni šoli svoje pravo mesto. Seveda si tukaj ne upamo več sanjati dalje - na primer o primernejših prostorih za glasbeno šolo, ker so to čisti računi brez krčmarja... (trenutno vendarle v stavbi glasbene šole potekajo vzdrževalna dela).

In vendar ima Piran ves potencial, da bi postal to, kar si ljubitelji umetnosti - glasbene in druge - in seveda Pirana želimo: mesto umetnosti. Za enkrat pa smo v mesto nametali razno razne prireditve (včasih že preveč) - od vrhunskih do trivialnih, da ne rečemo pijanskih vesellic, ki včasih naravnost žalijo njegovo veličino in častljivo starost. Zgolj nizanje množice kakršnih koli prireditev pa bo brez nekega jasnega cilja in povezanosti težko mestu prineslo sloves mesta kulture.

Livija Sikur Zorman

Dolgo vroče (deževno) poletje (ali kaj homo pili)

Se še spomnite kakšno je bilo lansko poletje? Ali pa kar celo leto 2001? Naj vas spomnim: že maja je bilo nadpovprečno toplo. Suhi, vroči dnevi so se nadaljevali ves junij in julij. Avgusta pa izredna vročina. Šele s prihodom meteorološke jeseni in s septembrom smo dobili dež. In če so bili s takim vremenom zadovoljni solinarji in turistični delavci, pa niso bili najbolj zadovoljni vinogradniki. Zaradi prevladujočega oblačnega in hladnega vremena ter dežja se je dozorevanje zelo upočasnilo. Trte so se počasi odzvale na boljšo preskrbo z vodo.

Saj ne, da so letos vinogradniki zadovoljni z dežjem, ker morajo zaradi njega več škropiti. Vsekakor pa se manj pritožujejo kot turistični delavci. Saj se tudi lani niso pritoževali in so rajši pljunili v roke ter nam pripravili dober letnik vina. Kaj dober. Odličen.

V roke mi je prišlo poročilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije oz. njenega zavoda iz Nove Gorice, kjer so tudi letos opravili ocenjevanje primorskih vin z briškega, vipavskega, kraškega in koprškega okoliša. Povem vam, da sem ga z užitkom prebral. Ne samo zato ker sedaj vem, kje se pije dobro vino, ampak predvsem ker ponj ni treba daleč. Ocenjevanje je nekoliko različno od tistega na kmetijskih oz. vinskih sejmih doma in v tujini

Pri tem ocenjevanju naredijo najprej kemično analizo in šele potem (in ne samo) organoleptično. Saj poznate tisto srkanje, vohanje in ogledovanje.

Malvazija Ferran na prerezu letnika 2001 z zlatim priznanjem.

Na letošnjem prerezu letnika primorskih vin, ki je bilo v Novi Gorici pod okriljem Kmetijsko gospodarske zbornice Slovenije in KSS Nova Gorica, je malvazija iz kleti Ferran & Rupnik iz Sv. Petra med vsemi dosegla najvišje priznanje - Zlato vitico.

Mimogrede, o njegovem prvem uspehu smo že pisali v Portorožanu.

a prerezu je sodelovalo 88 vzorcev vina najbolj priznanih vinogradnikov - od tega 50

belih in 30 rdečih sort. Sorta malvazija je bila najštevilčnejša, s koprškega vinorodnega območja pa sta nas zastopala poleg Ferrana še Franc Pucer (Nova vas), Miran Korenika (Korte) in Vinakoper. Vina je ocenjevalo 20 priznanih enologov in strokovnjakov s področja vidnogradništva iz vse Slovenije, zato je še posebej pomembno, saj predstavlja merilo za kakovost vina.

Z veseljem ugotavljam, da tudi v koprskem okolišu mali vinogradniki pridelujejo vsako leto boljše vina. In sedaj mi ne bo več nerodno, ko me bo gost vprašal "Je to vino od tukaj?"

(Prav med tiskom Portorožana so v Kopru pripravili že 4. simpozij istrskih malvazij.)

Mitja Jančar

Istra skozi fotografski objektiv

Ljubitelji umetniške fotografije so na dvo-dnevnem mednarodnem ex tempore "Istra 2002" po slovenski Istri iskali zanimive motive in kljub v tistem obdobju hudi vročini naredili veliko izjemno uspešnih in domiselnih

2. nagrada - M. Bobič

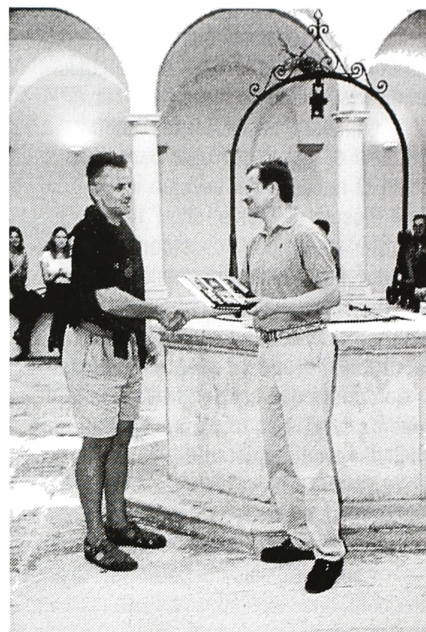
fotografij. Fotografski ex tempore je že drugič s sodelovanjem Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini Piran pripravil Foto Klub Portorož. Na natečaju je sodelovalo 36 avtorjev. Zaključna prireditev je bila na začet-

ku julija v piranskem Križnem hodniku Minoritskega samostana. V kulturnem programu je nastopala plesna skupina **Metulj** pod vodstvom **Lidije Pogačar**, z Glasbene šole Piran pa se je predstavil kvartet štirih klarinetov pod mentorstvom učitelja **Roberta Staniča**, goste je nagovoril podžupan občine Piran **Drago Žerjal**. Priznanja in nagrade pa je podaril predsednik Foto Kluba **Željko Jugovič**. Skrbno pripravljen umetniški program, izbran ambient in projekcija najboljših diapozitivov so pričarali umetniško dovršen večer, ki bo obiskovalcem ostal v lepem spominu. Strokovna žirija v sestavi **Radovan Čok**, **Jaka Jeraša** in **Luciano Kleva** je ocenila letošnja dela in diplome dodelila **Aleksandru Bančiču**, **Dajani Čok**, **Dagu Klevi**, **Hrvoju Oršaniču** in **Simonu Strnadu**. Za najboljšo foto-

grafijo je prvo nagrado prejel **Denis Markežič** (FK Portorož) za fotografijo v tehniki dvojne ekspozicije, kjer je - ob premišljeni kompoziciji in preudarni uporabi barv - izbral tipično obmorsko motiviko (lesen čoln). Za poletni utrinek je drugo nagrado prejel **Martin Bobič** (FK Portorož), tretjo pa za motiv s Sečovelskih solin **Dean Jukič** (FK Portorož).

Vse sodelujoče so organizatorji ob zaključku povabili na naslednji ex tempore, kjer bodo fotografi iskali jesenske ali zimske utrinke istrske pokrajine.

Barbara Dobrila

Martin Bobič prejema drugo nagrado iz rok predsednika kluba Željka Jugoviča. (Foto: David Vatovec).

borzno posredniške družbe

- Ni vseeno, kako obračate vaš denar, da bo najbolj donosen.
- Zato ravnajte modro in poiščite nasvet strokovnjakov

Kozmetika Jana Božič s.p.
Lepa cesta 1, 6320 Portorož

Nega obraza
Nega telesa
Arujveda masaža
Klasična masaža
Tui-na masaža
Depilacija
Manikura
Pedikura

Infrardeča savna
Solarij

Refleksna masaža stopal

- Američani so na primer že pred temi dogodki (pred lanskim 11. septembrom - op. uredništva) imeli navado, da so tudi na zasebnih hišah, in to ne samo ob praznikih, izobešali zastave. Zdaj je to doseglo že popolnoma nore razsežnosti: ne samo da zastave tako rekoč povsod visijo, ljudje tudi nosijo kopalke z zastavami, majice, vse. Ne samo pri nas v Sloveniji, ampak tudi v celotni Evropi bi bil to, da ima nekdo ves čas obešeno zastavo, znak kliničnih pojavov, ki zahtevajo klinično pomoč, psihiatrično. 8lz intervjuja Ameriški imperij v zatonu z dr. Slavojem Žižkom, enim vodilnih slovenskih in evropskih intelektualcev v sobotni prilogi Dela dne 13. julija t.l.).

E INTANTO IL VECCHIO PALACE DORME...

SLOVENCİ S ŠVEDSKE NA BELEM KRIŽU

Ripetutamente le notizie di stampa e lo sgomento dei cittadini del Piranese stanno osservando come il vecchio Palace Hotel di Portorose degrada di giorno in giorno.

Quello che era il simbolo di Portorose, dagli albori del turismo della cittadina delle rose e dell' Istria settentrionale dei primi decenni del XX sec., rimane in un sonno profondo che poco con fa' alla perla dell' Istria slovena.

Così si ripetono le solite traversie di ricerca di nuovi gestori. Ultimamente, Il Piccolo di Trieste, riportava la decisione del Consiglio Comunale di Pirano in appoggio al sindaco prof. **Vojka Štular** di cercare un nuovo partner per il rinnovo dell'albergo Palace. Già in aprile veniva annunciata la rottura del contratto di locazione stipulato nel 1994 con la Imperial Palace, quindi per settembre c.a. si attende il bando di concorso alla ricerca di un nuovo gestore. Allora sono passati ben 8 anni senza che venissero iniziati i lavori di ristrutturazione. Il direttore della Imperial Palace, **Rafael Dodič** ha minacciato di denunciare il Comune di Pirano per aver ostacolato le procedure per l' avvio dei lavori di restauro del vecchio albergo. Si riporta, nel citato articolo de Il Piccolo di Trieste, che l' Imperial Palace dal 1995 è insolvente finanziariamente con i conti congelati.

Tutto questo a onor di cronaca, ma sulla vicenda ci sarebbero tanti interrogativi:

Come mai si sono sempre trovati sulla strada del rinnovo dell'albergo dei probabili gestori inaffidabili?

Come mai non si sono trovate in tanti anni altre fonti di finanziamento, anche se molto consistenti, per risolvere il problema del restauro e della gestione?

Ne va di certo la reputazione non della sola Portorose, ma dell' intera costa slovena e se vogliamo della Slovenia. Ogni monumento storico deve essere tutelato e conservato nel miglior modo possibile, e per il vecchio Palace di Portorose, si può veramente parlare di monumento, che viene spesso citato nelle varie riviste e libri del turismo istriano.

Sarebbe da raccomandare al Consiglio Comunale di Pirano, al Ministero per il turismo della Repubblica di Slovenia, di prendere delle decisioni e misure d' urgenza per il bene di un partionio storico e per l' arricchimento dell' offerta turistica d' elit.

Elio Musizza

Zlata 60 leta prejšnjega stoletja, ki so bila tudi za hotel Palace še zlata (ali vsaj pozlačena).

Nekako pred tridesetimi leti so Slovenci v Stockholmu (tam jih je takrat živelo nekaj sto) vzeli v najem starejšo stavbo in jo lepo obnovili. V njej so potem gojili domačo besedo, prirejali družabna in kulturna srečanja, prirejali umetniške razstave ter izdajali društveno glasilo Naš glas, ki je pozneje preraslo v glasilo vseh Slovencev na Švedskem. Slovenski dom, kakor so ga imenovali, je pozneje prešel v druge roke in glasilo je lani usahnilo, kajti generacija, ki je bila tako zagnana, se je utrudila, mlajša pa je poniknila v močnejšem jezikovnem in kulturnem okolju. A spomin na tisti plodni čas je še živ. Kar nekaj naših rojakov na Švedskem ima letna bivališča ob slovenski obali, drugi se poleti v domačem morju radi osvežijo. To je v prvi polovici julija izkoristil **Lojze Hribar**, dolgoletni animator slovenskega in drugega izseljenskega življenja na Švedskem, ter na terasi svojega letnega domovanja v Portorožu - na Belem Križu - pripravil srečanje, ki se ga je udeležilo kakih trideset švedskih Slovencev in njihovih prijateljev. Kako veselo je bilo, je videti tudi s poleg objavljenega posnetka enega od omizij. Od leve proti desni sedijo: **Ivan Kapelj**, **Kristijan Mlakar**, nekdanji predsednik društva, **Miro Simić**, učitelj glasbe v južnem predmestju Stockholma, **Rada Pišler**, upokojena učiteljica materinega jezika in **Angelca Mlakar**. Za njimi stoji gostitelj **Lojze Hribar**. V prejšnjem Portorožanu (izšel je konec junija, ker smo si portorožanovci letos privoščili dolgo, čeprav ne vroče poletje) smo objavili prispevek o praznovanju začetka poletja po švedsko, ki so ga v Portorožu pripravili pri nas živeči severnjaki. Poleti pa so se na Belem Križu srečali še Slovenci, ki so nekaj let svojega življenja preživeli na Švedskem. Kaže da sever pozitivno vpliva na družabnost.

Foto: Tone Jakše

- Dejansko postaja demokracija neoperativna. O čem resnem pa se sploh še odloča na volitvah? Temeljne strateške opredelitve, ki zadevajo na primer gospodarstvo, se sprejemajo na drugih ravneh - predloge pripravijo močne skupine strokovnjakov, po navadi iste ne glede na politične opcije. Teh predlogov potem ljudje niti ne razumejo. Kot primer navedem Sporazum o trgovinski uniji med Ameriko, Kanado in Mehiko: samo temeljni dokument je imel 1600 strani! Reči, da so ljudje imeli možnost odločati, je naivno. (dr. Slavoj Žižek, med vodilnimi filozofi v Sloveniji in Evropi, če ne že tudi v svetu, v pogovoru za Sobotno prilogo dne 13.7.2002: Ameriški imperij v zatonu)

SPECIFIČNE UČNE TEŽAVE: Motnje branja, pisanja in računanja

Nekateri otroci in mladostniki kljub njihovim povprečnim ali celo nadpovprečnim sposobnostim šolskih veščinah kot so branje, pisanje in računanje ne napredujejo tako kot večina vrstnikov. Ovirajo jih specifične učne težave - nevidne motnje notranje narave. Specifične učne težave so širši pojem, vendar se najpogostejše pojavijo prav pri učenju branja, pisanja in računanja.

Kakšni so najpogostejši osnovni znaki:

-Ko se otrok uči govoriti, je pri tem počasnejši od vrstnikov in večkrat zamenja vrstni red glasov in zlogov v besedi.

-Že v vrtcu si otrok težje zapomni besedilo pesmic, imena sošolcev in dogodkov.

-Ima slabo orientacijo v času in prostoru.

-Grdo riše.

-Za branje in pisanje se ne zanima tako kot drugi otroci in napreduje zelo počasi.

-Pri branju, pisanju in računanju dela veliko napak, videz zapisanega je neurejen in nečitljiv.

-Medtem ko je osredotočen na branje, ne razume vsebine teksta.

-Misli ne zna preoblikovati v besede in jih zapisati.

-Ima težave pri učenju abecede, poštevanke, težko si zapomne dneve v tednu in postopke pri nalogah.

-Za učenje iz knjige in zvezka porabi veliko časa; hitro ga vse zmoti.

-Nima dobre predstave o količini.

-Zelo težko osvoji računanje čez deset.

-Ne zapomne si postopka pri računskih operacijah.

-Ocene pri ustnem preverjanju znanja so ponavadi višje kot pri pisnem.

Otroci s specifičnimi učnimi težavami, seveda nimajo vseh navedenih simptomov ampak se ti pojavijo v različnih kombinacijah in intenzitetah. Pravijo, da dva otroka s specifičnimi učnimi težavami nista enaka. So pa to velikokrat izredno bistri otroci, neverjetno iznajdljivi, uspešni in z velikimi potenciali na svojih močnih področjih.

Ob pravočasni in pravilni strokovni pomoči in seveda z lastnim vztrajnim delom pa lahko kljub težavam napredujejo in razvijejo postopke, ki jim pomagajo reševati njihove specifične probleme. Seveda tega ne bi mogli doseči sami in kar čez noč, ampak potrebujejo pomoč in razumevanje strokovnjakov, družine in šole. Potem pa lahko okolico presenetijo z izrednimi rezultati in dokažejo, da lahko - ob vztrajnem premagovanju težav - na področjih, za katera imajo nagnjenja, tekmujejo s katerimkoli vrstnikom. Pokažejo se lahko kot izredni umetniki, arhitekti, znanstveniki, računalničarji idr.

Letos je bilo v Svetovalnem centru za

otroke, mladostnike in starše na Gotski 18 v Ljubljani ustanovljeno društvo BRAVO za pomoč otrokom in mladostnikom s specifičnimi učnimi težavami. Glavni namen društva je pomagati predšolskim otrokom, osnovnošolcem, srednješolcem in študentom s specifičnimi učnimi težavami in sicer nudi oporo staršem, učiteljem in svetovalnim delavcem, da bodo lahko:

- ustvarili optimalne pogoje za izobraževanje otrok in mladostnikov s specifičnimi učnimi težavami,
- organizirali in spodbujali dejavnosti, ki

omogočajo optimalni intelektualni, emocionalni in socialni razvoj otrok in mladostnikov s specifičnimi učnimi težavami,

- pospeševali razvoj pripomočkov za preverjanje znanja, spretnosti in veščin ter učinkovitih oblik dela z otroki in mladostniki s tovrstnimi učnimi težavami.

Društvo združuje mladostnike, starše, učitelje in druge strokovne delavce.

Bravo na Obali

Društvo Bravo želi z informacijami o zakonskih pravicah v času šolanja (od vrtca do univerze), o možni strokovni pomoči ter o izkušnjah uspešnih odraslih oseb z učnimi

Strokovni delavci, svetovalne službe, učitelji, profesorji, starši, otroci in mladostniki lahko združimo znanje in izkušnje v okviru Društva Bravo v želji, da bi z informacijami in izkušnjami olajšali in polepšali življenje kateremu od otrok ali tudi študentu na težki poti pridobivanja izobrazbe za poklic, ki si ga želi.

Kontaktna oseba za Društvo Bravo je na Obali **Darka Čuček Gerbec**, ki jo lahko pokličete na GSM 041-722431.

težavami pomagati otrokom in njihovim staršem pri iskanju najučinkovitejše poti pri premagovanju težav pri učenju.

Na območju Obale na osnovnih šolah že zdaj pomagajo otrokom s specifičnimi učnimi težavami, poleg šolskih svetovalnih delavcev, še delavci Centra za korekcijo sluha in govora Portorož (na področju govorno jezikovnih težav in zlasti legastenije), mobilna služba Centra za usposabljanje Elvira Vatovec Strunjan ter Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Koper. Po potrebi pa povabijo k sodelovanju tudi druge strokovnjake kot so

psihologi, sociologi in drugi. Takšna organizacija in obseg pomoči v različnih oblikah, kot poteka na Obali že 10 do 25 let, je v Sloveniji bolj izjema kot pravilo. Otroke naučijo posebnih zanimivih zvijač, kako ugnati svoje težave pri obvladovanju branja, pisanja in računanja. Kljub temu pa lahko sposobnejši otrok v začetku šolanja uide skozi sito svetovalne službe in išče pomoč šele po mnogih in travmatičnih neuspehih v višjih razredih, ko reševanje problemov zahteva veli-

ko več dela pa tudi rezultate se težje doseže. Določene zakonsko opredeljene pravice pripadajo tudi dijakom in študentom s specifičnimi učnimi težavami. To ni samo matura pod posebnimi pogoji, ampak tudi razne individualne prilagoditve v srednji šoli in na univerzi. Z informiranjem se želi pritegniti čim širši krog staršev, otrok in strokovnih delavcev, da bi bilo čim manj otrok, ki iščejo pomoč šele po številnih nepotrebnih negativnih izkušnjah. Več ljudi več ve.

Darka Čuček Gerbec

- Dejansko se kaže, da se lahko iz kapitalizma in demokracije razvije še hujša ureditev od fevdalne družbe. Recimo: čisto resna možnost razvoja je rasni genetski fevdalizem (dr. Slavoj Žižek, med vodilnimi filozofi v Sloveniji in Evropi, če ne že tudi v svetu, v pogovoru za Sobotno prilogo dne 13.7.2002: Ameriški imperij v zatonu).

NEKATERI SO ZA VROČE

Vroča poletna noč, vroče, nekaterim prevroče in so se pregreli?!

Tako sem se vračala v tisti vroči poletni noči domov in že pred vhom v mojo vilo me je čakalo z žarometi uprtimi vame vozilo, ki mi je pogled zameglilo, kajti vse se je bleščalo in komaj sem razločila smejoči obraz, ki je gledal ven iz avta. Gledam, gledam, in vprašam - "Ali se midva pozna?" "Ne, daj mi rokico. "O'rokico", sem si prestrašeno mislila, saj sem se v hipu spomnila obraza, ki mi je sledil v oni topli poletni noči ob obali, po dolgem in počez, tudi po samotnih poteh, ko sem sprehajala svojega psa - body-guarda.

Brž sem smuknila skozi velika železna vrata, kjer je že čakal moj pes in stekla gor, po stopnicah, ki vodijo v vrt moje vile. Ko sem bila na vrhu, sem se ozrla navzdol in zagledala tik ob železnih vratih stati mladega tipa, ki si ga je drkal in gledal gor za mano. Spet me je popadel strah pomešan z jezo, zato sem ga pokarala: "a, kaj je tebi?" seksual bi rad."

je sedaj rekel pro-seče, kot mali otročiček, ki prosi za sladoled. Sedaj pa me je imelo, da bi najraje prasnila v smeh, krohota, a sem se hitro zavedla, da si tega ne smem privoščiti, ker utegne biti tip nevaren, zato moram biti jezna še naprej, kolikor je le mogoče, in zato sem nadaljevala: "Pazi! Glej, tu imam psa in mu bom rekla, da je tu klobasa pa ti ga bo odgriznil, zato se pri priči poberi. Rin, daj ga -

daj!" sem rekla in pri tem opazila, da ga že ni bilo več, tipa. Hvala bogu; sama ne vem kdaj, ne kam je izginil v noč. Upala sem, da se je šel hladit čez cesto, v morje. To bi bilo najbolje. Toda sedaj je prihajal za mano strah, bojazen, da se je skrila v bližini in zna napasti iz zasede. Kolikor se le da hitro sem pritekla v stanovanje, klicala prijateljico, ki me je pravkar pripeljala do bližine doma, klicala je tudi prijatelje. Kdor pač pride prvi, kajti pes je lajal okoli vrta. Prišli so policaji in z dolgimi baterijami in reflektorji razsvetlili vrt. Pes je sedaj mirno ležal poleg in čakal. Ker je bilo videti vse mirno, so odšli in mi pri tem naročili, naj se dobro zaklenem in jih pokličem, če bo treba.

Ko sem naslednjega dne o dogodku pravila mojemu prijatelju pisatelju, je takoj v svojem ironičnem slogu nagajivo izjavil: "Reeeevček - treba bi mu bilo pomagati, ti pa si taka. 'Mučiteljica moških'. Napisal bom, kako moške mučiš!" "Kaj, sedaj pa sem jaz mučiteljica?" sem se napol smejala, na pol jezila, saj človek več ne ve, kaj naj bi v tej vročini!

Nevenka Sever Gamulin, Fizine

Glosa

Svet je kot psihiatrična bolnišnica. Bolj ko druge prepričuješ, da si duševno zdrav, bolj se zapletaš v doktrino duševne bolezni. Na koncu se vdaš. V glavi ti zrastejo rešetke... (B. I.)

Tako gre to. Nekateri gredo naprej in se ne morejo ustaviti in počakati na druge. Ker njih mogoče sploh ni, mogoče so samo iluzija, sen, ki je nujno potreben, da se obdržimo v realnosti. CENA ZA SPOZNANJE JE NAPUH. Nas, ki se profane igre ne gremo več in tudi navidezni objemi ne povzročajo občutka topline

Za to gre v družbi: za sprejetost, ki jo je potrebno plačati z gizdalinskim nasmeškom, kovanjem zarot, ki na koncu nikomur ne koristijo!

Ničesar ni bolj podarjeno kot sončen dan, VEČERNI ZATON, KI PRINAŠA NOVO UPANJE. Sem rekel, da je lepo živeti. Seveda, pomembnost vsakdanje dirke za sprejetost, pa je nekje drugje. Mogoče v egu napihnenega balona, ki počí ob prvi burji. In ni nikogar, ki bi ti pomagal pri ponovni vzpostavitvi navideznosti.

JOJ, saj res, nekdo pravi, da je sposoben poskrbeti za druge, pa niti ne ve, kje je njegova prva žrtev. Mogoče v senci, v duši, ki se mu neprestano izmikata, čeprav ji vseskozi dopoveduje, da brez nje ne bi mogel preživeti.

Vsa ta zgodba me spominja na Hollywood, na Oskarja, ki je nekje izgubil oči, tisto svežino, ki ustvarja resnične metafore. 11. september v bistvu nikogar ni resnično ganil, saj smo tako otopeli, da se nas filmski masakri ne dotaknejo več. Strah nas je bilo, da so vsi avioni v naših glavah pobesneli in da bomo prisiljeni spremeniti rutino vsakdanjega življenja. Strah nas je bilo, da nas bodo drugi prepoznali v naši mizeriji, bojazni, ki se je ne da opisati z nobeno popevko. Obladi oblada, tudi če bi sestre bili bratje, se naš občutek za drugačnost ne bi nič povečal. Prikrita homoerotika nam ne dovoli, da bi spoznali: LJUBEZEN JE BREZ SPOLA!!!!

Bizjan Igor

Za brezplačno pomoč v duševni stiski pokličite društvo OBZORJE (med 10. in 14. uro) na: 041/954-769.

- Obstaja teorija, da se bodo kot rezultat globalizacije spet pojavile nekakšne mestne državice. Če bo tako, imamo Slovenci priložnost. (dr. Slavoj Žižek, med vodilnimi filozofi v Sloveniji in Evropi, če ne že tudi v svetu, v pogovoru za Sobotno prilogo dne 13.7.2002: Ameriški imperij v zatonu)

Glosa

Nekakšna teorija zarote Odbojka na mivki nacionalni šport?

Odbojka na mivki je atraktivna športna zvrst, ki ljudi sprošča in hkrati budi zdrave navijaške strasti. Glede na to, da gre za olimpijsko disciplino, ki doživlja v svetu vse večji razmah ter da so ob našem morju naravnost idealni pogoji za njen razvoj, bi lahko postala nacionalni šport. V mislih seveda nimam administrativnih institucionalnih razvrstitev, marveč čustveno komponento.

Seveda moramo o naših načrtih najprej prepričati Gorenjce z okolico (Ljubljancane). Vsi tako imenovani nacionalni športi prihajajo z Gorenjske. Če se hoče kakšen šport razmahniti, mora biti vsaj v enem elementu navezan na Gorenjsko. Se sami sebe še niste spoznali? Če opustimo izjeme, se nacionalna čustva v nas prebudijo le ob gorenjskih športnikih ali športnih prizoriščih. Jure (zanj je dovolj reči tudi samo Mojstrančan), Špela, Dejan, Hempi, Primož, Alenka idr. sploh ne potrebujejo več priimkov, vsi vemo za koga gre. Časopisi so polni njihovih čustev, tarnanj ob poškodbah, iskreno sentimentalnih naslovov. Drugače je s preostalimi, tako rekoč odvečnimi slovenskimi športniki. V vseh medijskih prispevkih je ob njihovih uspehih čutiti neiskreno prisiljenost v "petju slave". Velenjčanka Jolanda Čeplak je kljub številnim uspehom šele po naslovu evropske prvakinja za naše medije končno postala naša Jola. Takšno stanje ni nobeno naključje, gre za desetletja dolgo nevidno delo gorenjsko-ljubljanskih centrov moči, ki imajo v oblasti vse osrednje medije.

Nameni in cilji modernega športa so številni, omejim pa se naj na vprašanje, kaj v bistvu potrebuje mlad športnik za svoj razvoj. Jasno je, da sta trdo delo in nadarjenost premalo. V celovitost modernega športa sodi tudi velika želja po uspehu, še bolj pa želja po slavi in, zakaj ne, denarju. To je normalen krogotok v samopotrjevanju mladega šport-

nika. Za to so seveda potrebni sponzorji. Če na Obali kak športnik morda zasluži za preživetje, je že veliko. Ali obstaja na Obali bogat športnik? Je kje kdo, ki zasluži vsaj desetino tega kar zasluži smučar B-representance?

Dobitnik medalje na velikem tekmovanju ima v normalnih razmerah vrsto blagodejnih učinkov na življenje v določeni sredini. Preprosto pomaga soustvarjati življenjsko substanco okolju, iz katerega izhaja. Pomaga k

športnem in kulturnem ozaveščanju in krepljenju ljubezni do domačega okolja na eni strani, na drugi pa prispeva k promociji regije in države. V odbojki na mivki imamo Istrani svojo veliko priložnost. In to lahko potegne za sabo vse za nas naravne športe (plavanje, veslanje, vaterpolo, jadrnanje...). V igro morajo seveda odločno vstopiti močna podjetja. Ko se je eden od pomembnejših obalnih direktorjev pohvalil, da njegovo podjetje za sponzoriranje športnih in kulturnih dejavnosti prispeva kar (!) 8 milijonov tolarjev, je postalo jasno, da na našem koncu ljudje nimajo razčiščenih pojmov. Direktor se bo namreč lahko pred javnostjo zelo skromno pohvalil šele, ko bo za sponzoriranje prispeval vsaj desetkrat toliko.

Ko se bodo čustva in misli (in tržna računica) lastnikov obalnih gospodarskih velikanov obrnila v domače okolje, v mlade ljudi, ki si ne želijo ničesar drugega bolj kot da se jih opazi, bodo lahko ugotovili, kolikim rožam lahko pomagajo se razcveteti. Najprej se moramo naučiti spoštovati sami sebe, poglej bomo morda nekoč doživeli, da bodo Gorenjci pred televizorji jokali in ukali od sreče ob medaljah z okusom po soli.

Andrej Žnidarčič

Nogomet Piranski nogometaši vendarle v tretji ligi

Nogometni klub Portorož-Piran, ki je lani sodeloval v Primorski nogometni ligi, bo v letošnji sezoni vendarle nastopil v tretji nogometni ligi - zahod. Ta možnost se jim je odprla potem, ko so Postojncani in Šmarčani odpovedali nastop v tretji ligi. Letošnji cilj Pirančanov je osvojitve četrtega mesta, ki še prinaša obstanek v ligi. Prihodnjo sezono bo prišlo namreč do korenite reorganizacije tretjih lig, namesto sedanjih štiri, bodo oblikovali le dve. V piranskem nogometnem klubu je v poletnem premoru prišlo do nekaterih kadrovskih sprememb. Okrepili so se z nekaj mladimi in nadarjenimi igralci iz Kopa in Izole. Do spremembe pa je prišlo tudi na klopi. Trenerja Iva Paala, ki je odšel v Koštabono, je zamenjal Koprčan Marino Kragelj.

Andrej Žnidarčič

na Prešernovem nabrežju
v Piranu
Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovi po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raringe, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.

Za obisk se priporočajo.

Tradicionalni balinarski turnir Antene Portorož uspel v vseh pogledih

Robi Kontič in kolegi blesteli na Šentjanah

Balinarski klub Antena z Belega Križa je na baliniščih na Šentjanah in v Luciji pripravil že 22. mednarodni balinarski turnir trojk. Sodelovalo je 17 moštev s Hrvaške, iz Italije in Slovenije, zaslužno pa je zmagalo prvo moštvo gostiteljev (Antena Beton) v postavi Robi Kontič, Mitja Kragelj, Zdravko Taškar in Ivo Goljuč.

Rezultati: četrtfinale: Antena Beton - Antena Casino 13-0, Račice (Hrv.) - Nabrežina (Ita) 8-11, Luka Koper - Umag 13-8, Madalena Trst - Balasty Ilirska Bistrica 9-6; polfinale: Antena Beton-Madalena 13-5, Nabrežina - Luka Koper 13-7; za 3.mesto: Luka Koper - Madalena 13-10; za 1.mesto: Antena Beton-Nabrežina 13-10.

Organizatorji so po tradiciji pripravili tudi posamična tekmovanja v bližanju in izbujanju. V bližanju je bil najnatančnejši Hrvat **Matkovič** pred sonarodnjakom **Šujevičem** in Radovljičanom **Skalo**, v izbujanju pa je bil najboljši Radovljičan **Poljanec** pred Lucijčanom v dresu Luke Koper **Bojanom Taškarjem** in Italijanom **Cattunarjem**. Najboljše ekipe in posamezniki so prejeli pokale in praktične nagrade. Celodnevno tekmovanje si je ogledalo rekordno število gledalcev. "Za nami je nov organizacijski podvig, kar priča o dobrem delu in prijateljskem ozračju v našem klubu. Balinarski

klub Antena je trenutno vodilna ekipa v drugi slovenski ligi - zahod in je najresnejši kandidat za napredovanje v prvo ligo. Naše ambicije pa segajo še više, v državno ligo, zato se bomo morda prihodnjo sezono okrepili s kakšnim vrhunskim igralcem. Med dolgoročnimi načrti - recimo v treh letih - je tudi pokritje naših igrišč. Po razširitvi in prenovi pred dvema letoma, so igrišča postala osrednji družabni kotiček širšega območja Belega Križa, zato se nam zdijo te želje povsem upravičene," je povedal Zdravko Taškar, dolgoletni član kluba.

Andrej Žnidarčič

MAME FLIPICE NA FESTIVALU V KEFALONIJI

Si predstavljate 18 pogumnih, zrelih deklet, med katerimi so tudi mame državnih prvakov pravzaprav prvakinj v gimnastiki? To so članice plesno-gimnastične skupine, ki je nastala pred osmimi leti znotraj Športnega kluba Flip. Rojstvu so botrovali predvsem njihovi otroci, ki so si želeli, da bi tudi njihove mamice nastopale. Kljub službenim in domačim obveznostim, jim je uspelo najti čas za vadbo, ki pa je bila nadvse prijetna in zdravju koristna.

Letos pa so naredile odločen korak, se opogumile in se po večletnih nastopih doma podale v tujino in to v toplo Grčijo, kjer so se udeležile Gimnastičnega festivala v krajih Lixouri, Skali in Argostoli na otoku Kefalonija,

kjer so tudi prebivale. Mesto jih je takoj osvojilo z mediteranskim utripom svojih ulic in lokalov, v nepozabnem spominu pa je našim "dekletom" ostala tudi plaža Myrtos, h kateri so se spustile po serpentinasti

cesti. Že od daleč je videti kot v skale vkle-san smaragdno moder alabaster; snežno beli kamenčki se lesketajo v soncu in obiskovalce prepričajo, da se je splačalo priti tja. Kljub mikajoči naravi pa niso zanemarjale telovadnic, kjer so se pripravljale na nastope. Preden so zadovoljne odpotovale v objem

enemu najlepših jonskih otokov.

Kefalonija očara obiskovalce z razkošjem cvetja, z gostoljubjem domačinov, z idiličnimi zalivčki in dobrimi grškimi tavernami.

Otvoritev festivala je bila na glavnem trgu Platia Villianou prestolnega mesta Argostola,

svojih družin so še nazdravile svojemu prve-mu večjemu uspehu, njihovi mentorici Gini in najstarejši in potrpežljivi udeleženki Karolini. Skupaj z diplomami so posnele še "eno gaislsko" sliko z upanjem, da naslednje leto nadaljujejo z nizanjem uspehov.

Mercator

Mercator Degro d.d.

vaš najboljši sosed

MLADINCI LETOS V LITVI

V začetku avgusta so na svetovno prvenstvo v dva tisoč kilometrov oddaljeni Trakai v Litvo odpotovali mladinci. V reprezentanco so se uvrstili Silvana Vrčon, ki je osvojila 13. mesto v dvojnem dvojcu z ljubljansko veslačico ter Andrej Pistotnik in Tilen Vodlan, ki sta se uvrstila na 14. mesto v mariborsko-piranskem dvojnem četvercu.

"V predtekmovanju in repesažu sva bili razočarani, konkurenca je bila močna in imeli sva težki skupini. V C finalu sva bili 500 m pred ciljem tretji, potem pa sva v finišu zmagali," je povedala Silvana, ki se je kot prva piranska veslačica uvrstila v reprezentanco. "Šlo nam je vedno boljše. Pobrali smo se od velikega padca v predtekmovanju in

Andrej Pistotnik, Silvana Vrčon in Tilen Vodlan pred odhodom na veslaško mladinsko svetovno prvenstvo v Litvo.

repesažu, ko smo imeli smolo na progi. V polfinalu za uvrstitev od 13. mesta dalje smo zmagali z enim čolnom razlike, v C finalu pa smo bili drugi z zaostankom 18 stotink sekunde. Izkušnja s svetovnega prvenstva mi veliko pomeni, še posebej nekateri porazi, ki smo jih doživeli. Ko pa si enkrat pred konkurenco, je občutek neopisljiv," je povedal najmlajši piranski reprezentant, petnajstletni Andrej Pistotnik. "Zadovoljen sem. Nisem se obremenjeval s tam, da sem na svetovnem prvenstvu. Vedel sem, da sem mlajši mladinec in da so nekateri dejansko močnejši od mene," je prvenstvo komentiral Tilen Vodlan.

"Glede na rezultate, ki so jih dosegali pred prvenstvom, sem za mladince pričakoval uvrstitve med 7. in 12. mestom. Dekleti sta nekoliko lažji in ju je zato bolj oviral veter, tako da je 13. mesto zadovoljiv dosežek. Fanta sta po letih še mlajša mladince in popolnoma neizkušena. Velika vzpodbuda zanju je, da sta tako mlada šla na svetovno prvenstvo. O našem prvem nastopu na članskem svetovnem prvenstvu pa menim, da je peto mesto Mateja Rodele velik uspeh. Konkurenca med člani B se je kvalitetno glede na prejšnja leta zelo dvignila. Po letošnjih rezultatih še vedno držimo trdno tretje mesto med slovenskimi klubi," je nastope piranskih veslačev ocenil trener Milan Kocjančič.

Alja Tasi

MATEJ RODELA PETI NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Svojo prvo priložnost za uveljavitev v mednarodni konkurenci je odlično izkoristil devetnajstletni piranski veslač Matej Rodela, ki je konec julija na svetovnem prvenstvu mlajših članov do 23 let v enojcu osvojil peto mesto. Sicer težak prestop iz mladinske v člansko konkurenco je uspešno prestopil in izboljšal uvrstitvi z dveh mladinskih svetovnih prvenstev, ko je leta 2000 v posadki dvojnega četverca osvojil šesto mesto, leto za tem pa sedmo mesto na svetu.

"Moj prvi nastop med člani je bil tudi prvi nastop v enojcu. Na veliki regati v tem čolnu nisem še nikoli tekmoval, razen letos v Beogradu, kjer me je selektor Miloš Janša tudi opazil. Za ta čoln sem bil določen samo tri tedne pred svetovnim prvenstvom, tako da časa za priprave ni bilo dosti. Peto mesto je uspeh nad pričakovanji," je povedal po prvenstvu. Tekmovanje se je zanj začelo slabo, utrpel je poškodbo rame, ki so mu jo uspešno sanirali tamkajšni zdravniki, med tekmovanjem pa je nesrečno poškodoval tudi čoln. V nadaljevanju mu je šlo vedno bolje. V polfinalu je celo prehitel kasnejšega svetovnega prvaka Angleža in izločil Nemca, ki je bil absolutni favorit.

"Za nadaljno uveljavitev v članski konkurenci si najbolj želim kvalitetnih zimskih priprav. Že v letošnji sezoni sem se dobro uvrstil na selekcijskih regatah, kjer sem prehitel nekaj veslačev članske A reprezentance. S pripravami bi se lahko še dosti višje uvrstil, saj prinesejo zelo veliko kondicije in vzdržljivosti. Moj cilj naslednje leto je uvrstitev v člansko A reprezentanco, osvojevanje medalje na članskem B svetovnem prvenstvu in uvrstitev v čoln, ki bo kandidiral za olimpijado," je dodal Matej Rodela.

Na prvenstvo je kot reprezentančna rezerva po toval tudi Simon Ganza. Letos se je pripravljval v

Ljubljani, kjer študira na strojni fakulteti, ob vikendih pa je veslal v piranskem klubu. Nekoliko je bil razočaran, ker bi na prvenstvu vendarle raje tekmoval, kljub temu pa je bil zanj velik uspeh, da je obdržal stik z najboljšimi slovenskimi veslači.

Alja Tasi

Simon Ganza (levo) in Matej Rodela na treningu v solinah.

KOZMETIKA - PARFUMERIJA

Profumina

Obala 33, Portorož, Tel.: 674-84-20

V naši ponudbi najdete takorekoč vse, kar potrebuje sodobna ženska za nego telesa in obraza.

Poleg negovalne kozmetike najprestižnejših hiš, Vam lahko ponudimo tudi dekorativno kozmetiko in velik izbor parfúmov kot so: C. DIOR, CARTIER, BULGARI, LANCOME, CALVIN CLEIN, Y.S. LAURENT, CERRUTI, VERSACE, ESCADA, ...

Vabimo Vas na ličenje s priznano vizažistko Irino Jurman, ki bo vsako soboto v Profumini. Naročite se lahko po telefonu 674-84-20.

Dober nasvet nič ne stane, lahko pa naredi čudeže.

Obiščete nas lahko vsak dan od 9. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 13. ure.

ŠPORTNI PORTOROŽAN

JADRALKA TEJA ČERNE BRONASTA NA EP

Osemnajstletna Teja Černe iz Jadranskega kluba Pirat Portorož je v začetku avgusta na mladinskem evropskem prvenstvu olimpijskega razreda evropa v Murciji v Španiji osvojila bronasto medaljo. V konkurenci 98-tih tekmovalk je zaostala le dve točki za srebrno medaljo in sedem točk za prvouvrščeno belgijsko jadralko.

"Tekmovanje je potekalo v pogojih, ki so mi ustrezali, tako da sem se do predzadnjega dneva držala na drugem mestu. Tekmovalke so mi bile za petami, na koncu so imeli prste vmes živci in sem malo popustila. Z rezultatom sem zadovoljna in upam, da mi bo šlo tako dobro tudi naprej," je povedala po vrnitvi s prvenstva.

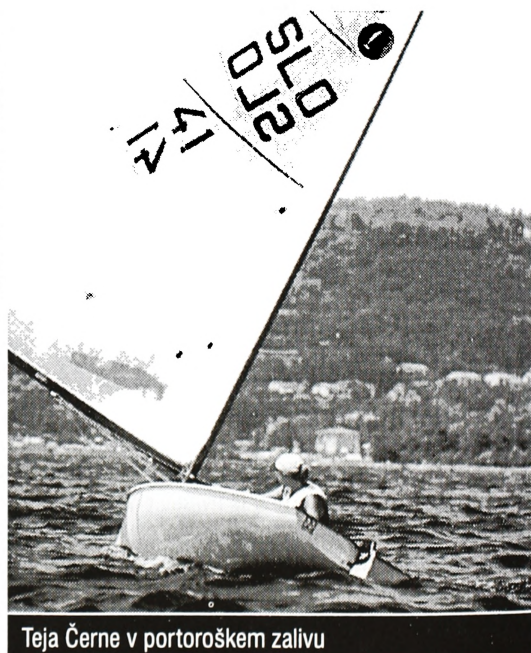
Teja, ki obiskuje piransko gimnazijo, trenira vsak dan brez stalnega trenerja. Na tekmovanjih jo spremljata Matevž Ravnikar ali Samo Potokar. Letos je veliko trenirala na Hrvaškem, en teden je bila tudi v Franciji s francosko reprezentanco. V veliko čast ji je bilo, da so jo povabili na trening z najboljšimi evropskimi članskimi jadralkami na Gardsko jezero.

Mladinska kariera je bila zanjo izredno uspešna, saj je tudi lansko leto osvojila dve medalji: srebrno na mladinskem evropskem prvenstvu in bronasto na evropskih olimpijskih dnevih mladih. Je najboljša slovenska ja-

dralka v ženskem enosedu evropa, zato je kot edina Slovenka odpotovala na člansko svetovno prvenstvo v Hamilton v Kanado. Prvenstvo bo štelo tudi kot prva kvalifikacijska regata za uvrstitev na olimpijske igre v Atenah leta 2004.

"Letos sem tekmovala na nekaj pomembnejših članskih regatah, da sem se privadila konkurenci. Pred svetovnim prvenstvom sem že malo utrujena, saj je bila sezona dolga. Vseeno se bom potrudila po svojih najboljših močeh. Na tej regati olimpijska norma zame verjetno ne bo dosegljiva. Drugo leto me čaka matura. Poskušala bom čimveč jadrati, a tudi šola je pomembna. Bomo videli..." je pred odhodom v Kanado povedala Teja.

Alja Tasi

Teja Černe v portoroškem zalivu

ODA SLOVENIJI

Breve, ma tanto amabile e bella
vacanza slovena.

Se il fato non designera'
un ritorno,
lieto sara' il ricordo:
delle aree terse,
i mirabili paesaggi
i panorami incantanti
e i tramonti unici,
creano una tavolazza naturale
di colori
che mano di pittore
la piu' ispirata,
mai! riuscirà' a comporre.

Tranquilla e cordiale gente.
Gente, si' fatta
produci felice terra Slovenia!
Ti ho conosciuta in un momento,
ti rimembrerò sempre:
fortunato lembo,
che dai gioia infinita!

Fasano, un turista per caso, che non ha
avuto fotruna al Casino', ma nel conoscere
questi luoghi, si' ne ha avuta tanta!!

Pripis uredništva:

Zgornjo pesem - napisal jo je nek italijanski turist, ki je letošnjega avgusta letoval v Portorožu in to pri zasebnih sobodajalcih - smo naslovlili Oda Sloveniji. (Prijazno so nam jko odstopili v turistični agenciji Palma, kjer jo je avtor pustil v spomin in zahvalo). Če jo preberete, se boste najbrž strinjali z našo naslovitvijo, kajti italijanskega gosta so naši kraji očitno očarali. Nas pa je navdušila njegova prisrčna hvalnica, ki kar dviguje samozavest in jo zato z veseljem objavljamo, Hkrati pa ugotavljamo, da smo domačini - najbrž v želji, da bi bilo pri nas vse čimboljše - pogosto preveč kritični do svojega kraja in dogajanja v njem. In zato kar pozabimo, da je pri nas tudi veliko lepote.

Obala ima prenovljene hotele, ki pa najbolj ustrezajo potrebam kongresnega celoletnega turizma. Toda na drugi strani jo omejuje katastrofalna prometna infrastruktura, premalo manjših kakovostnih hotelskih kapacitet in predvsem večja kreativnost turistične ponudbe. (Sobotna priloga, 24.8.2002, dr. Bogomir Kovač: Turizem, zdravilo in strup)

Nekaj malega za pokušino o morski meji in incidentih na slovenskem morju

Na morju samem incidentov pravzaprav ni. Može med seboj - ribiči, hrvaški in slovenski policisti - občujejo med seboj korektno, lahko bi rekli v rokavicah. Nedvomno pa je incident, če hrvaška pomorska policija prestopi črto nadzora slovenske policije.

Ob razdružitvi Jugoslavije so obveljale administrativne črte (meje) med tedanjimi republikami, tako tudi med Republiko Hrvaško in Republiko Slovenijo. Ravno tako je za časa SFRY potekala razmejivna črta (meja) na morju med DR Hrvaško in SR Slovenijo - črta do katere je SR Slovenija izvajala svojo republiško suverenost. In to črto je treba jemati (in to tudi je) za začasno mejo na morju, do katere sedaj obe samostojni državi - R Hrvaška in R Slovenija - vsaka s svoje strani, uresničujeta svojo suverenost.

To pomeni, da ima Slovenija so te začasne črte (meje) do nadaljnjega popolno suverenost; v kar sodi, brez senčice dvoma, tudi pravica do ribolova slovenskih ribičev, kot ureja zakon o morskem ribištvu in drugi zakoni in predpisi Slovenije.

Sredinska črta ali črta HI

Zasebno jo imenujemo črta HI (hrvaška izmišljaja). Gre za enostranski akt Hrvaške na podlagi listine OZN o razmejitvi v zalivih. V dokaz navajajo prvi odstavek listine, drugi, ki jih negira, pa zamolčijo. Podobno ravnajo pri določitvi kopenske meje. Kjer jim koristi, se sklicujejo na kata-

ster, kjer pa bi kataster na naraven način uredil morskno mejo, tam pa previdno molčijo, ali pa bi takšno možnost zavračali, češ da gre za ozemeljsko zahtevo, kar nikakor ne bi bila. Šlo bi zgolj za določitev (korekturo) meje na terenu - kar se je že ali se še bo - zgodilo na mnogih točkah od Jadrana do tromeje z Madžarsko.

Kar pa se tiče morebitnih ukrepov s slovenske strani: je že tako, da med nami ni samo morje, je tudi kopenska meja. Veljalo bi povprašati še Bosno, ZR Jugoslavijo odnosno Črno Goro, kakšno je njihovo mnenje o razmejitvi na morju z rekami s Hrvaško.

Splača se imeti dobrega soseda, toda za to sta potrebna dva. Je pač tako, da je kdaj pa kdaj potrebno s kakšnim ukrepom soseda prepričati, da se splača biti dober sosed!

Iztok Pečar, Piran

ŠTUDENTSKI SERVIS
ŠTUDENTEK
Servis z nasmehom
Zavod za posredovanje del
študentom in dijakom

Edini servis na Obali, ki VES zaslužek namenja občudnijskim dejavnostim.

- Ob vsaki dvignjeni napotnici - presenečenje!
- Subvencioniranje mesečne kino karte!
- Naročilo napotnic osebno, po telefonu, e-mail!
- Nov popustnik, in še in še...!

Piran, Župančičeva 14/III, tel 05/6710020, fax 05/6710021
E-mail: servis@ksop-cscp.si

Svoj glas dam ge. Kozinovi

Ni moj namen braniti gospe Nade Kozine. Morda bo zvenelo paradoksalno, toda ubrala se je že sama, s svojim prispevkom o prireditvi gimnazijcev. Njena spontanost, za moškega nedosegljiva ženska občutljivost in pronicljiva intuitivnost, zaznamuje vse njeno pisanje v Portorožanu. Če je že bil kdo žaljiv, so bili vsi, ki so se zavzeli za gimnazijce. V pravem pogromu je nekaj sumljivega, diši namreč po organizirani (proti) akciji. Tako kot se mnoge stvari v našem življenju zdijo samoumevne, pa so podtaknjene.

Prizadeti sporočila gospe Kozine niso razumeli. Je nenormalno, če kdo vzame v bran slovenstvo? Je njeno pisanje res tako grozno, da si jo dijaki javno drzne označiti z 'gospo', torej z gospo pod navednicami? Najbrž se je zaletel, ni mislil tako hudo. V resnici bi ji moral biti za odkrito besedo hvaležen. Ga. Kozinova je dijake preprosto pogledala skozi kritična očala, s tem pa je, v modernem jeziku povedano, dvignila ceno njihovi prireditvi, njihovem delovanju. Vzela jih je resno, kar si dijaki nedvomno zaslužijo. Niso pa jih vzeli resno njihovi profesorji in starši, ki jih branijo kot majhne otroke. Naravnost ponižujejo jih.

Gre pa za še hujše stvari. Gimnazijci so nedvomno pametni, so bodoča intelektualna elita. Toda zdaj je njihov mladostni idealizem še zelo krhka substanca, s katero lahko marsikdo manipulira. Glede na to, da je med njimi marsikdo polnoleten, je tudi volilni upravičenec. In kot po naključju se je na prireditvi pojavilo določeno ime v (pretirano) pozitivni luči. In to nekaj mesecev pred lokalnimi volitvami. Tudi zato je prav, da je ga. Kozina bolj stvarno razčistila z nekaterimi dejstvi o zgodovini piranske gimnazije.

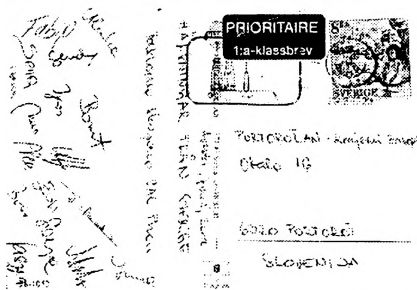
Andrej Žnidarčič, Lucija

Pozdravi Portorožanu

Najmlajši Zajčki iz rodu tabornikov Sergeja Mašere iz Pirana.

Taborniki iz Rodu Morski viharniki Portorož pa so taborili v Rodinah pri Trebnjem. Vzeli so si čas za lastnoročno risbico s šotorom in nepogrešljivim tabornim ognjem na kateri so nam poslali svoje pozdrave.

Val, folklorna skupina Piran nam niso pozabili poslati pozdravov s Švedske.

SOLINARSKI PRAZNIK

Turistično društvo Piran je 24. avgusta pripravilo Solinarski praznik, ki je bil letos prvič, vendar pričakujejo, da bo prerasel v tradicionalni praznik mesta. Prireditve so popestrili Istrski muzikanti, skupina Šavrinke, folklorna skupina Val, sponzor pa je bilo podjetje Mobitel. V solinarski praznik se je živela tudi naša županja, ki je oblečena v tipično solinarsko oblačilo.

Rod Zajčki - najmlajši taborniki (medvedki in čebelice), podmladek taborniškega rodu Sergej Mašere iz Pirana - so letošnje poletje (ne glede na to da je bilo deževno) taborili v Zbičah. Od tam so nam poslali pozdrave na hrbtni strani svoje fotografije, ki jo seveda z veseljem objavljamo.

Tehnika: Voščenske

Trije zapuščeni počitniški domovi "Litostroj" v Fiesi

Z vašim obveščanjem v Portorožanu o nepravilnostih v občini Piran ste uspešno rešili že veliko problemov. Tudi Fiesa je zaživela v čistoči in pokošenih zelenicah. Nerazumljivo pa je, da so prav v Fiesi zapuščene tri zgradbe - počitniški domovi Litostroja (nad hotelom Jezero). Prejšnja leta so bili ti domovi vesleje za otroke v koloniji. Zdaj so zapuščeni: razbita okna, polkna, vrata, notranjost, pogorišče na dvorišču, gasilski aparati - vse to priča, da je nekaj zelo narobe. Po prijavi so posredovali s Policijske postaje, vendar se vse ponavlja. Enako stanje je bilo s počitniškim domom Pristan, ki pa se sedaj generalno obnavlja.

Mogoče bi bilo prav, javnost seznaniti v vaši rubriki S fotoaparatom...

Uspeha še v naprej vam želim
S pozdravi

Jožica Hočevar, Piran

NASMEJMO SE S PORTOROŽANOM

VI SPRAŠUJETE, PORTOROŽAN ODGOVARJA

Državna sekretarka za turizem je menda izjavila, da so manjšemu obisku gostov na Obali botrovali slab načrt trženja, vprašljiva ponudba in visoke cene. Ali bo to držalo?

Seveda bo držalo, le da je gospa pozabila dodati sledeče: kjer pa so spretno tržili, se izkazali z dobro ponudbo in primernimi cenami, se je vmešala inšpekcija in iskala dlake v jajcu ob najbolj neprimernem času; v mislih imamo pregled izletniške ladjice Portorož tik pred njenim odhodom v Trst (s približno 50 potniki na krovu), kar je bila zagotovo najboljša "promocija" portoroškega turizma...

Sem slišal, da je lastnico stojnice "na Kaštelu" doletela inšpekcija dela prav tedaj, ko je nadomeščala obolelo prodajalko. Ali mi lahko poveste, kaj naj bi lastnica sicer drugega storila? Saj so nam ekonomski teoretiki od nekdaj vtepali v glavo, da se moramo v kočljivih situacijah obnašati kot dober gospodar! Inšpektorji bi morali to vedeti in se obnašati tako, da ne bi nastala gospodarska škoda (in prekinitev dela na prodajnem mestu vsekakor je gospodarska škoda), saj je šlo za nepredviden dogodek - bolezen.

He, he, si pa res humorist! Če bi inšpektorji kdaj kaj slišali o dobrem gospodarjenju, ne bi bilo črnih gradenj, uničenih zelenic in še česa!

Predor med Portorožem in Strunjanom je bil tri dni zaprt zaradi snemanja filmske komedije "T'zad'n Sloven'c". Kaj menite, ali se morda kaj podobnega dogaja tudi v starem hotelu Palace, ko je toliko časa zaprt...?

Morda res. Najbrž snemajo filmsko serijo grozljivk "Zadnji turist"...

Zelo me je ganila vest, da se je približno 50 tujcev slovenskega rodu prijavilo na dvotedenski tečaj slovenščine v Portorožu! Mar ni to pohvalno in razveseljivo?

Se bolj razveseljivo bo, ko se bodo na take natečaje začeli prijavljati nekateri javni funkcionarji in nekateri avtorji besedil na raznih plakatih ter drugih javnih razglasih...

Obalna sindikalna organizacija KS 90 je javno obtožila vlado in posameznike, da so odgovorni, ker ribiško vprašanje še ni uspešno rešeno. Kako komentirate to pogumno izjavo?

Z arabskim pregovorom: psi lajajo, karavana gre dalje... Vsekakor

pa je ribičev vsak dan več, rib v slovenskem morju pa vse manj... So pa Pirančani te dni ponovno dobili ribarnico.

Kaj imata skupnega Državni zbor med sprejemanjem pomembnega zakona in center Portoroža v soboto zvečer?

Oba sta prazna in neobljudena...

Kakšna je razlika med oceanografsko bojo Morske biološke postaje in starim hotelom Palace?

Ni razlike! Za nobenega od obeh se ne morejo zediniti, kdo ju je dolžan vzdrževati!

Kjub odloku o prepovedi gradbenih del na javnih površinah v času poletne sezone se nekdo v samem centru Portoroža loteva gradnje! Njen namen mi sicer ni znan, videl pa sem že pripravljen gradbeni material. Kam naj se pritožim?

Ne nori! Kakšen gradbeni material neki! Raje še enkrat dobro pogledaj, pa boš videl, da gre samo za kupe gradbenih odpadkov, katere je nekdo pozabil pospraviti. Inšpekcijske službe pa (tudi tokrat) nič...

Tuji gostje se pritožujejo nad slabo razumljivimi urniki avtobusnih vozniških redov ter urniki na vhodnih vratih trgovin. Kdo od množice ljudi, ki se v naši občini poklicno ukvarjajo s turizmom, bi bil dolžan urediti to zadevo?

Ah, to je dolga procedura! Potreben bi bil namreč odlok občinskega sveta, ki pa bi se moral sestati vsaj osemkrat, predno bi mu uspelo priti do točke dnevnega reda o teh napisih. Po sprejetju odloka bi trajalo še vsaj pol leta, predno bi ga zadolženi izvajalec prejel, razumel, doumel in se spomnil, da je treba nekaj ukreniti. Sledil bi ponoven posvet z občinskimi službami o možnostih izvedbe in po približno dveh letih bi nato tu in tam le dobili kakšen napis (v slabem prevodu, kar je v naši občini zakon). Je pa že hitreje in ceneje, če organiziramo tečaj slovenskega jezika za vse tuje goste!

Kakšna je razlika med nočnimi čuvaji plaže in njihovimi pasjimi spremljevalci?

Čuvaji so boljši učenci: od svojih štirinožcev so se že naučili renčati in lajati na ljudi, psi pa še ne obvladajo človeške govornice.

Sonja Požar, Lucija

Portorož - Obala 14B, tel. 05/674-41-49
v centru Portoroža nasproti starega hotela Palace

Menjalnica

S.p. Ivan Konstantinovič univ. dipl. ekon.

ODPRTO VSAK DAN OD 08 - 21

JANEZKOVA DOMAČA NALOGA

Poletna turistična sezona v mojem kraju (Prosti spis)

Letošnja turistična sezona se mi je zdela taka kot druga leta: bilo je vroče in imeli smo počitnice. Moj tata pa je rekel, da smo bili letos bogatejši za dve novosti: manjše število gostov in ekološke otoke. Prva novost, pravi moj tata, je bila presenečenje samo za zaposlene v turizmu, kajti le-ti so edini, ki ne opazijo pomanjkljivosti v splošni ponudbi. Pri vsej poplavi šolanih marketinških strokovnjakov ostajajo smeti, lisice na avtomobilih, slaba nočna razsvetljava in pijana mladina poglaviti elementi turistične ponudbe našega kraja. Moja mama, blaga duša, je hitro stopila v bran domačih izvajalcev in rekla, da ni nič narobe, če so turisti deležni ščepca naše folklorne, saj grede ljudje po svetu zato, da bi spoznali druge dežele in navade in kolikor je njej znano, je en sam turist v nekem intervjuju izjavil, da smo glede smeti silno zanikrni; in je obenem podvomila, da ga je novinar sploh dobro razumel. Kajti naše proslavljeno znanje tujih jezikov si prav na področju turizma nabira slabe ocene; ljudje v turizmu bi zares lahko kdaj pa kdaj pogledali v slovar ali pa vsaj reagirali na opozorila teh, ki tu jezik obvladajo. Mama je tudi še rekla, da prava reč, če so tujci gledali kupe morske trave na plažah: to je bil zanje koristen pouk biologije in spoznavanja morske flore. Razen tega so naši tuji gostje v glavnem preprosti hribovci in so v domačih rovtah vajeni gledati kupe trave. Tu je moj tata soglašal z mamom, rekoč, da so naše turistične razmere zares primerne samo za preproste, trdega življenja vajene goste ali pa za take, ki si med dopustom želijo utrjevati svojo potrpežljivost ali prostovoljno trpeti pokoro za pregrešnost udobja v domačem mestu.

Z drugo novostjo, ekološkimi otoki, pa je tako kot z vsako koristno stvarjo pri nas: dobri zamisli in dobremu začetku obvezno sledi slabo izvajanje. Z dovozom praznih smetnjakov je namreč šlo vse gladko, z odvozom polnih pa je očitno nekaj narobe in ljudje, ki vestno sledijo navodilom, smetnjake pa najdejo polne, svoj tovor pač odložijo na tla. Moja mama je rekla, da je to bolje kot pa da bi z neprimernimi odpadki obremenjevali običajne smetnjake. Pa je moj tata škodljivo pripomnil, da jih niti ne morejo, saj je tudi tam zmeraj taka gneča, da smeti padajo ven. Mama pa ga je spet zavrnila, češ da se to dogaja samo v centru Portoroža,

kjer je očitno nekakšen Bermudski trikotnik za smeti, saj jih neka neznana sila vleče iz smetnjakov in razmeče po cestah, pločnikih in zelenicah. Tata je malo pomislil in rekel, da ista neznana sila po vsej verjetnosti razmetava po Portorožu tudi gostujočo mladino, ki se ji zaman upira in naposled onemogla obleži pač tam, kjer jo zapustijo moči. Žal takrat nikoli ni v bližini vestnih redarjev, ki so sicer zelo nagli pri nepotrebem natikanju lisic in preganjanju nočnih sprehajalcev na plaži (katero bi bilo pametneje spremeniti v razsvetljeno nočno promenado ali pa vsaj poslati renčeče čuvaje v šolo olikanega vedenja).

Letošnjo sezono so zaznamovale tudi neslane (kljub obilici morske vode!) igrice hrvaške policije v Piranskem zalivu. Moj tata je rekel, da mu še zdaj ni jasno, ali gre za skrajno nesramnost ali za skrajno zabitost. Moja mama je primponila, da gre morda tudi za zabitost slovenske strani, ki vdano požira to neokusno čorbo. Tata je nato dodal, da si z izrazi neodobravanja in obliki diplomatskih not zviti hrvaški politiki obrišejo tisto, kar veste. Naše oblasti naglico in učinkovitost pri ukrepanju varčujejo za primere, ko je treba sprejeti kakšen za delavce in druge državljane neugoden zakon ali pa uničiti ter nato poceni odkupiti podjetje z najmanj tristo zaposlenimi. Sicer pa tata meni, da je ta situacija voda na mlin vsem, ki v teh dneh iščejo svilen papir, v katerega bi zavili svoje predvolilne obljube. Bržkone bo prav zanimivo poslušati, ko bodo javno izjavljali ljubezen do ribičev, gospoda Jorasa in drugih, zaradi katerih si v resnici sploh ne belijo glave. Da bo stvar tudi zabavna pa priča podatek, da je motor policijskega čolna crknil od smeha med nekim dogodkom, zaradi katerega vlada in drugi odgovorni še naprej mirno spi. Tedaj se je tata domislil, da bi bilo dobro stopiti do bifeja Pri žejni sipi, kjer je tudi borza neuradnih, a verodostojnih informacij, in prisluhnuti dobro obveščenim krogom, ki so ostali zvesti navadam iz prejšnje Jugoslavije, kjer se je o politiki in gospodarstvu odločalo v glavnem pri "šankih". Odločil sem se, da dokončam nalogo brez tatovih svežih novic, saj naj bi bile po maminih besedah dosegljive šele v pozni nočni izdaji.

Sonja Požar, Lucija

MI MED SEBOJ zahvaljujemo se * čestitamo voščimo * pozdravljamo

☼ Novi dohtarci

Vse čestitke Maja!
Zdaj si dohtar tistim,
ki jokati ne znajo.
Cilj svoj, sanj otroških,
v petih letih si dosegla.

Del poti življenja
si lepo končala,
zraven še spoznala
mesta in dežele tuje,
gore in planin lepote.

Vrata imaš odprta:
vsa si polna znanja,
življenje daje prakso -
z delom vse dosežeš...
Z voljo strah odženeš.

S tabo smo veseli,
vsi krog tebe zbrani.
Mnogo sreče, zdravja,
partnerja - v ljubezni
in uspeh v poklicu

želimo ti prav vsi...
Marjan MALC, Majin stari oče

Ob zaključku študija na veterinarski fakulteti, se z **Majo TURK** veselimo vsi njeni.

☼ 3. avgusta je v krogu svojih domačih svoj 90. rojstni dan praznoval **Ferdinand PIKŠ** iz Portoroža. Ob visokem jubileju mu iskreno čestitajo in želijo vse najboljše, predvsem pa zdravja - vsi njegovi.

Bralke in bralci Portorožana lahko svoje čestitke, zahvale, voščila, pozdrave, ipd. brezplačno objavite v Portorožanovi rubriki **Mi med seboj**. Sporočite jih lahko po telefonu (674-09-47, 674-09-48), jih pošljete po pošti (Portorožan, p.p. 46, 6320 Portorož) ali pridete osebno v tajništvo KS Portorož (Obala 16, 1. nad., Portorož, dopoldan), da jih zapišemo.

Junior d.o.o. - Industrijska cona 9/e - IZOLA

GROSISTIČNA PRODAJA - ZA PROMOCIJO IN PROSTI ČAS

T-SHIRT (bele otroške)	= 297,00 SIT
T-SHIRT (barvne)	= 373,00 SIT
POLO (165g)	= 1.161,00 SIT
TRENIRKE (za odrasle)	= 2.700,00 SIT
BREZROKAVNIKI, KAPE	= 235,00 SIT

Vse cene so brez 20% DDV

VSE ARTIKLE TISKAMO IN VEZEMO - PO DOGOVORU!

Informacije:

Tel./fax: **05/640 04 98**
od 8.00 do 16.00 (ob delavnikih)

MASAŽA TELESA

MASAŽA je eden najprijetnejših načinov sprostitve. Še posebej, če se predate dobrim rokam maserja in tako dobite tudi občutek, da nekdor lepo skrbi za Vas! Žal se večina ljudi odloči za masažo šele, ko ima bolečine, hrbet preveč napet, jih muči glavobol ali ima hude mišične bolečine! Masaža bi morala biti konstantno prisotna v naši življenjih. Ali pri maserju ali pa pri komu drugemu, kot so partner, kdo od družine...

Kaj povzroči masaža v telesu?

- segreva in sprošča napete mišice
- razteza vezivno tkivo sklepov
- pospešuje prekrvavitev
- spodbuja pretakanje limfe
- pripomore k boljšemu dihanju
- povečuje izločanje odpadnih in strupenih snovi iz telesa
- prek živčnih prog deluje na notranje organe in regulira njihovo delovanje
- uravnava napetost vlaken veznega tkiva in pripomore, da ostane koža prožna
- odpravlja bolečine v mišicah
- mehča brazgotine
- izboljšuje prebavo

Vse informacije dobite na tel. številki 031/670-539

Ilka Čepar

PORTOROŽANOVIMALI OGLASI

- **Prodaj Tomos** avtomatic A3SL. Tel.: 6744-183.
- **V najem vzamem** stanovanje za daljše obdobje. Tel.: 041/38 88 36.
- **Nudim pomoč** pri likanju. Tel.: 041/38 88 36.
- **Prodaj renoviran** 50-litrski električni bojler za 3.000 SIT, šivalni stroj Bagat za 5.000 SIT. Tel.: 05/6746-515.
- **Mlajša ženska nudi pomoč** v gospodinjstvu (čiščenje, likanje in drugo) v dopoldanskem času oz. po dogovoru. Kličite od 12. do 14. ure na tel.: 673-24-28 (Sanja).

Bralke in bralci Portorožana lahko v Portorožanu svoj mali oglas objavijo brezplačno. Besedilo malega oglasa lahko do 20. v mesecu sporočite po telefonu (tel.: 674-09-47 in 674-09-48).

Lahko pa ga pošljete po pošti (Portorožan, p.p. 46, 6320 Portorož) ali ga dostavite osebno na uredništvo (v prenovljeni stavbi KS Portorož, Obala 16, Portorož, 1. nad. ob delovnikih med 8. in 12. uro).

Med malimi oglasi ne objavljamo brezplačno sporočil obrtnikov, podjetnikov in pravnih oseb.

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za Portorožana so tokrat darovali: **KRAJEVNA SKUPNOST NOVA VAS** 5.000 tolarjev, **DRUŠTVO INVALIDOV PIRAN** 5.000 tolarjev, **Julija ŠVAGELJ MEZMAR** 3.000 SIT, **Pepca JEREB** 5.000 tolarjev, **Ivan ŠKABAR** 2.000 SIT, **gospa** s Stare ceste v Portorožu 1.000 tolarjev, **Feruccio RADEŠIČ** 2.000 SIT in **Magda VADNAU** 2.000 tolarjev.

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvo KS PORTOROŽ na Obali 16 v Portorožu (v I. nadstr.) ali po položnici na transakcijski račun KS Portorož pri UJP-Urad Koper št. 01290-645-083643151410-645-50022 s pripisom "Za Portorožana".

Slaščičarna dobrih slaščic

MIGNON

v Portorožu
in pekarna slastnih dobrot
v Luciji

vas pričakujeta s svojo pestro
izbiro.

RESTAVRACIJA Z ZNANJEM

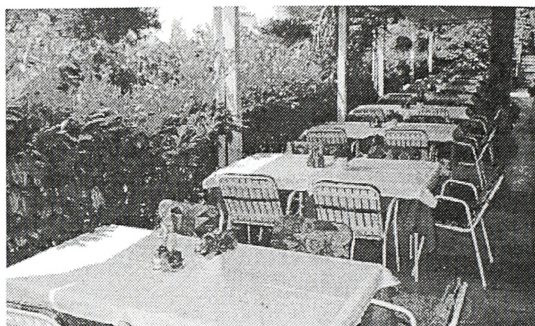

*Privoščite si,
Asterina vas pričakuje.*

*Podvozna 11, Lucija
tel.: 677-32-02
fax.: 677-09-50*

*Asterina slovi med ljubitelji dobre brane
po svojih okusnih in raznolikih jedeh.*

*Zabeležite svoje dragocene trenutke s skrbno iz-
brano jedjo in s prefinjeno pripravo.*

Stara piranska gimnazija

Stara piranska gimnazija je bila ustanovljena leta 1961. Dve leti je delovala kot podružnica koprške gimnazije, potem je postala samostojna. Ves čas je veljala za najmanjšo gimnazijo v Sloveniji. Šolske oblasti so kar naprej ugotovljale, da ne izpolnjuje pogojev za obstoj in napovedovale njeno ukinitve. Leta 1968 so piranski gimnazijci pripravili demonstracije proti ukinitvi gimnazije. Leta 1984 je bila ukinjena. Živel je torej 23 let. 9 let ni bilo nič. Leta 1993 je spet odprta.

Stara piranska gimnazija je pomenila važno kulturno, nacionalno in posvetno središče. V letih njenega delovanja je po mnogih poteh pronicala napredna miselnost in kulturnost med najširše sloje ljudi in raztaplja razmere, ki so bile zapuščina prejšnjih časov. Če se med nami še ohranja zavest skupne usode, je to tudi pečat vzgoje v tej šoli. Brez nje bi bila podoba tukajšnjih krajev in ljudi gotovo drugačna. To poslanstvo nadaljuje plejada njenih absolventov, ki jih najdemo na vseh področjih družbenega in gospodarskega življenja, v vseh zvrsteh akademskih poklicev.

Bivši dijaki stare piranske gimnazije pripravljamo zbornik o svoji šoli. Zbiramo prispevke o delovanju gimnazije, o pomenu slovenske gimnazije v Piranu in o njeni ukinitvi. O tem, kje

so sedaj knjige iz gimnazijske knjižnice in gimnazijski arhiv, o kulturnem in športnem življenju na gimnaziji, o raziskovalni dejavnosti, o sodelovanju z gimnazijci iz italijanske gimnazije, o političnih pritiskih na gimnazijo, o tem, kakšno popotnico za življenje je dala piranska gimnazija, kako bi se zasakalo življenje mladih iz revnejših družin, če ne bi bilo gimnazije v Piranu... Predstaviti želimo tiste dijake, ki so danes posebno uspešni.

Vseh maturantov je bilo okoli 800. Radi bi sestavili popoln seznam dijakov, začeli smo zbirati podatke o njihovem nadaljnjem izobraževanju in o življenjskih uspehih.

Zbornik naj bi bil sporočilo za današnji čas, ki se nam zdi tako zelo drugačen. Pa ni. Vse tisto, kar je v naših dijaških letih veljalo za vrednoto, velja še danes, je in bo vedno veljalo.

Vabimo vse, ki želijo sodelovati, naj se oglasijo na naslov nkozina@hotmail.com. Skupaj naredimo nekaj lepega in dobrega, zase in za današnjo mladino.

Nada Kozina